

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, JUNE – BIRŽELIO 5, 2014 • Vol. CV Nr. 65 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-04-14

B. Obama: „Lietuva niekada nebus viena“

Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas Barack Obama š. m. birželio 4 d. pradėjo keturių dienų vizitą Europoje. Pirmasis sustojimas – Lenkijos sostinė Varšuva.

Jis kartu su Rytų ir Vidurio Europos valstybių vadovais dalyvaus Lenkijos 25-ųjų Laisvės judėjimo metinių minėjime. JAV Prezidentas dar kartą pakartojo apie pažadėtą milijardo dolerių vertės karinę pagalbą Rytų Europai.

Vos išlipęs iš savo lėktuvo Varšuvos oro uosto B. Obama pirmiausia apsilankė čia esančiame kariniame angare, pasisveikino su lėktuvų F-16 pilotais, dalyvaujančiais bendruose patruliavimo misijose Rytų Europoje. Prezidentas dar sykį pakartojo JAV įsipareigojimus užtikrinti šių šalių, priklausančių NATO aljansui karinį saugumą. „Pradedu savo vizitą čia – nes mūsų duotas įsipareigojimas dėl Lenkijos saugumo, o taip pat dėl mūsų sąjungininkų centrinėje ir rytų Europoje saugumo yra kertinis mūsų pačių saugumo akmuo, kuris yra šventas ir neliečiamas.“ Pagal šią JAV finansinę iniciatyvą – saugumo planą Rytų Europai – pagal taip vadinamą Europos padrašinimo iniciatyvą, kuriai dar turi pritarti Kongresas, būtų finansuojamos papildomos JAV sausumos pajėgų, oro pajėgų, karinio jūrų laivyno rotacinės misijos, dislokuotos pirmiausia visose trijose Baltijos šalyse ir Lenkijoje.

Bet mainais už tai Barack Obama savo kalboje paragino didinti išlaidų dalį šalių biudžetuose, skirtuose kraštų gynybai. Kalbėdamas apie Rusiją, ją paragino visgi pagaliau sustabdyti separatistų siautėjimus rytų Ukrainoje. Prezidentas kalbėjo: „Tolėsnes Rusijos provokacijos bus su-

JAV prezidentas Barack Obama angare

AP/Scanpix nuotr.

tiktos tolesniais, pratęstais nuostoliais Rusijai. Jeigu bus būtina – ir dar papildomomis sankcijomis. Rusija yra atsakinga už išitraukimą į konstruktyvų dialogą su Ukrainos vyriausybe Kijeve, už kovotojų patekimą į Ukrainą, už ginklų jiems tiekimą. Rusija turėtų pasinaudoti savo įtaka ginkluotiems separatistams, įtikinti juos kaip galima greičiau užbaigti atakas prieš ginkluotąsias Ukrainos pajėgas.“

B. Obama, kuris dažnai kritikuojamas dėl per silpno atsako į Rusijos agresiją Ukrainos atžvilgiu, po sutikimo iškilmių, nuvyko į susitikimą su buvusių komunistinių šalių vadovais. Susitikime taip pat dalyvavo Latvijos, Estijos, Suomijos, Čekijos, Slovakijos, Rumunijos, Slovėnijos, Kroatijos, Bulgarijos, Vengrijos prezidentai ir išrinktasis Ukrainos prezidentas Piotras Porošenka, spaudė ranką ir Lietuvos Respublikos prezidentei Daliai Grybauskaitė.

– 13 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Arkivyskupas Grušas
New Yorke – 4 psl.

Garbės sargyboje –
Šauliai – 5 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Atidarytas dr. Tomo Remeikio archyvas ir biblioteka

VIDA KUPRYTĖ

Lituanistikos tyrimų ir studijų centras (LTSC) yra vienas iš didžiausių išėvijos archyvinės medžiagos saugotojų. Jis neseniai padidino savo archyvą, priimdamas saugoti didelės vertės turtą – dr. Tomo Remeikio biblioteką, korespondenciją, rankraščius ir raštus. Birželio 1 d. baigėsi JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos archyvų reikalų komiteto surengtas Archyvų seminaras. Po seminaro LTSC patalpose Čikagos Jaunimo centre buvo iškilmingai atidarytas dr. Tomo Remeikio Politinių mokslų archyvas ir biblioteka.

Atidaryme dalyvavo dr. Tomo Remeikio šeimos nariai, našlė dr. Nijolė Remeikienė, sūnūs Petras ir Audrius, Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, LTSC darbuotojai, Archyvų seminare dalyvavę archyvarai ir bibliotekininkai iš Lietuvos bei įvairių JAV ir Kanados lietuvių telkinių. – 12 psl.

Dr. Tomo Remeikio Politinių mokslų bibliotekos ir archyvo atidarymas. Kaspiną kerpa Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas ir dr. Nijolė Remeikienė.

Jono Kuprio nuotr.

Yra tokių, kurie tik tiek dvasios teturi, kiek būtina sulaikyti kūną nuo puvimo – O.W. Holmes.

Šiandien turime teisę ramiau atskvėpti. Lietuvos prezidento rinkimų baigtis – sėkminga. Dalia Grybauskaitė dar penkerius metus vadovaus valstybei. Vadinas, šalis ir vėl – daugiau mažiau patikimose rankose.

O jeigu analizuosime ne liūdniausią, bet palankiausią variantą, esama vilties, jog antroji D. Grybauskaitės kadencija klostysis dar sėkmingiau nei pirmoji. Antroji kadencija dar sėkmingesne gali tapti ne tik dėl sukauptos patirties. Tiesiog dabar populiarumas prezidentei mažiausiai berūpi. Trečioji kadencija – nebeįmanoma. O tai reiškia, jog visą dėmesį ji pajėgi telkti vien į svarbius darbus, nekreipdama dėmesio į permainingas rinkėjų nuotakas.

Tačiau nereikia būti naiviems, jog antroji Prezidentės kadencija bus bent kiek lengvesnė nei pirmoji. Prezidentės oponentai niekur neprapuolė. Akivaizdu, kad per pastaruosius penkerius metus susibūrė ne itin gausus, užtat agresyvus, triukšmauti mokantis būrys verslininkų, politikų, žurnalistų, visuomenininkų, kurie atkakliai įrodinėjo ir tebeįrodinėja, kokia D. Grybauskaitė – prasta Prezidentė. Naivu manyti, jog visi jie nuo šiol pakeis nuomonę ar prisipažins klydę. Nejaugi politologas Lauras Bielinis dabar puls aiškintis, kodėl D. Grybauskaitės gerbėjai neatsižvelgė net į dvi jo kritiškas knygas? O gal žurnalistė Rūta Janutienė prisipažins, jog laidos, kuriose buvo karštligiškai ieškoma prezidentės silpnųjų vietų, rinkėjams pasirodė neįtikinamos?

Tad nesistebėkime, jei kritika nenutils ir dabar. Tikriausiai taps net aršesnė, aštresnė. Ambicingi oponentai versis per galvą įrodinėdami, jog vis tik buvo teisus, demaskuodami neva gausius D. Grybauskaitės trūkumus. Ypač stengsis tie triukšmautojai, kurie šurmulių kėlė tik todėl, kad sulaukė būtent tokio užsakymo. Jiems bėpigu – Daukanto rūmų šeiminkė nepuola ieškoti pagalbos teismuose, bylinėdamasi dėl akivaizdžiausių šmeižtų ir ižeidimų.

Nesibylinėdama teismuose Prezidentė, žinoma, elgiasi teisingai – rodo brandumą, tvirtumą. Solidūs politikos veikėjai teisėjams nesiskundžia nei dėl sulaukto aštresnio žodžio, nei dėl išgirsto piktesnio palyginimo, taip pat neprasišinėja šimtatūkstantinių kompensacijų dėl esą patirtų milžiniškų pergyvenimų. Jei jau nusprendė žengti į politiką, privalo turėti stiprius nervus arba storą krokodilo odą. Verkšlenti teismo salėje dėl viešojoje erdvėje pasirodžiusio kritinio straipsnio ar televizijos laidos, – primityvu. Užovėjęs nuo kritikos teismuose ieško tik silpni, pažeidžiami, sėkmės nesitikintys politikieriai.

Tad antiprezidentiniai epitetai antrosios kadencijos metu greičiausiai taps dar įžūlesni. O Prezidentės sprendimą nereaguoti į bet kokią kritiką oponentai bus linkę vaizduoti kaip jos silpną. Juk jie bet kokia kaina stengiasi išprovokuoti D. Grybauskaitę įsivelti į beprasmes diskusijas. Tokiems priešgyniautojams demokratija bei pilietinės visuomenės ateitis mažiausiai rūpi. Vienas iš jų tikslų – susireikšminimas. Tik pamanyk, su mumis diskutavo pati šalies vadovė...

Žodžiu, pastangų įvelti prezidentę į nekonstruktyvius ginčus – gausu.

Birželio 29-ąją Lietuvoje bus rengiamas referendumas, leisime ar drausime Europos Sąjungos piliečiams įsigyti lietuviškos žemės. Akivaizdu, kad referendumas Lietuvai – nereikalingas. Tarsi šuniui – penkta koja. Geriausiu atveju – beprasmiškas laikas, jėgų ir lėšų švaistymas. Jei jau esame ES nariai, privalome laikytis pagrindinių šio klubo žaidimo taisyklių. Politikos apžvalgininkas Virgis Valentina-

Tema, kurios vengia net Prezidentė

GINTARAS VIŠOCKAS

vičius taikliai pastebėjo: „Jei norima sužlugdyti svarbų projektą, dažniausiai griebiamasi referendumo“.

Tačiau lietuviškojo referendumo šalininkai savąjį sumanymą iškalbingai tebevadina „referendumu, kuris prasiveržė be valdžios leidimo“. Jie piktinasi, kad valdžia, taip pat ir Prezidentė D. Grybauskaitė, jo deramai nereklamuoja, net lėšų neduoda reklamai. Esą taip paminamos tautos teisės pareikšti nuomonę. Ypač pompastiškas tautininkų vadovo Juliaus Pankos interviu, duotas alkas.lt tinklalapiui. Tik pamanyk: šis referendumas parodys, ar „piliečiai susigrąžins valstybę“?

O gal piliečiai kaip tik pasiūlysi, jei ignoruos šią idėją? Jau du sykius susimovėme – atsisakydami planų statyti naująją atominę jėgainę ir išvydami skalūnų dujas išgaunančią amerikiečių kompaniją „Chevroną“. Be kita ko, praėjusį sekmadienį lietuviškosios televizijos pateikė išsamius ir svarbiausius, įtikinamus interviu su skalūnų dujų gavybą puoselėjančiais ir propaguojančiais Amerikos politikais bei verslininkais, pateikė pavyzdžių, kaip Lenkija sėkmingai puoselėja šį verslą, paaiškino, kodėl ši gamyba ypatingai nenaudinga Rusijos monopolininkei „Gazpromui“. Klausantis tokių paaiškinimų akivaizdu, kieno gi interesus gynė „patriotai“, iš Žemaitijos viję „Chevroną“?

Norime apsiuokti dar ir trečią sykį? Nuo šiol reikalausime, kad mūsų pačių išrinkta valdžia negalėtų priimti nė vieno svarbesnio sprendimo be mūsų „kompetentingo“ palaiminimo? Tikroji demokratija egzistuoja tik tuomet, jei valdžią pavėrsime ne dirbančia, bet nuolat klausinėjančia institucija: ar galima, ar leisite, ar neprieštaraujate? Dievaži, tarsi vėl grįžtume į laikus, kada „valdyti valstybę buvo galima kiekvienai melžėjai“.

Ypač keistai atrodo referendumo šalininkų pastangos iškelti dar ir klausimą dėl lito išsaugojimo. Neva valdžia, įskaitant ir Prezidentę D. Grybauskaitę, privalo paklausti tautos nuomonės, ar leidžiame litą nuo 2015-ųjų pakeisti euru. Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ direktorius dr. Vladas Gaidys pastebi, jog Čekija ir Lenkija euro įvedimo bijo dar labiau nei Lietuva. Tačiau euras – ne toks baisus, kokį jį išivaizduojame esant. Paskutiniųjų tendencijų analizė rodo, jog „iš pradžių euro bijomasi, įvedus – džiaugiamasi“. Taip atsitiko Suomijoje, Estijoje, Latvijoje... Anksčiau šių valstybių piliečiai euro nenorėjo, dabar – šia iniciatyva nesiskundžia.

Ir vis tiek Lietuva be referendumo – Lietuva be ateities?

Atmintin įsirižė ir dar vienas populistinis pavyzdys. Tinklalapis bernardinai.lt paskelbė visuomenininko Dariaus Kuolio straipsnį „Ką pasakė N. Puteikis ir ko neišgirdo D. Grybauskaitė?“ Be abejo, Lietuvoje trūksta socialinio teisingumo. Taip, Lietuvoje – per daug niekinančio valdžios požiūrio į tautą. Žinoma, Lietuvai reikalingos politinės ir ekonominės reformos. Bet ar šių negerovių įvardinimas lei-

džia tvirtinti, jog Prezidentė prastai dirba? Ar tai byloja, jog Prezidentė nieko nedaro reformuodama ir taisydama? Ar tai reiškia, kad, atsidūręs Daukanto aikštės rūmuose, parlamentaras N. Puteikis reformuotų ir taisytų kur kas sparčiau, kokybiškiau ir dažniau?

Tautos gelbėtojų, iš kurių gelbėjimo tik tiek naudos, kaip iš ožio pieno, – jau turėjome. Kadaisė buvome

susizavėję renginių organizatoriaus, vedėjo Arūno Valinsko dirbtinai sukalta partija, dabar jau matome, koks didelis šnipštas išėjo ir iš Valdo Vasiliausko vadovaujamo „Drašos kelio“...

Ir vis dėlto esama srities, kur tvirta Prezidentės D. Grybauskaitės ranka labai praverstų. Tai – objektyvi, atvira, sąžininga ir lietuvišką žiniasklaidą plūstančių finansų apskaita. Tik žinant, kokios jėgos remia mūsų televizijas, laikraščius ir žurnalus, įmanoma atskirti, kurie iš jų nuoširdžiai bijo „Chevrono“ ir euro, o kuriuos taip manyti skatina priešiškos Lietuvos interesams jėgos, ir pagalbą pasitelkusios gausius tarpininkus pėdoms sumėtyti.

Šią temą analizuoja ir žurnalo „Valstybė“ redaktorius Eduardas Eigirdas („Oligarchijos rezervas, į kurį įžengti bijo net prezidentė“). Jis pastebi, jog „visuomenė jau kuria legendas apie tai, kad Prezidentė D. Grybauskaitė nebijo nieko ir galėtų bet kurį oligarchą vienu smūgiu partiesti“. Bet teisingas ir šis E. Eigirdo pastebėjimas: „tačiau yra viena sritis, kurios bijo ne tik ji, bet ir jos paskirti pareigūnai. Tai žiniasklaidos verslo aplinka“.

Žurnalo „Valstybė“ redaktorius E. Eigirdas kalba atvirai: „jei ir antrą kadenciją Prezidentė ir jos paskirti pareigūnai ignoruos žiniasklaidos verslo aplinką, tai bus labai bloga žinia; juk būtent dėl žiniasklaidos oligarchija ir prokremliškos struktūros išsaugojo savo įtaką ir, kai tik turi galimybę, ją realizuoja politikoje bei ekonomikoje“.

Realizuoja, be abejo, ir finansiškai pavaldžių žiniasklaidos priemonių pagalba: palankius politikus ir verslininkus išaukštindamos, oponentus – skandindamos kritikos jūroje.

Remiantis VSD viešai pateikta informacija, Rusija propagandai prieš Lietuvos atominę elektrinę skyrė keliasdešimt milijonų litų. Deja, tikslesnės informacijos nėra. VSD taip ir nepaviešino nei tikslų sumų (neoficialūs šaltiniai mini sumą nuo 50 iki 80 mln. litų), nei tų, kurie iš šių milijonų gavo daugiausiai. Galbūt esami įstatymai riboja VSD galimybes kovoti su tokiomis Kremliaus injekcijomis, tačiau reikia suprasti, kad „tai – ne tik priešiškos įtakos, bet ir neskaidrios konkurencijos problema“.

Būtina sutikti ir su šiuo „Valstybės“ redaktoriaus E. Eigirdo pastebėjimu, jog žiniasklaidos priemonės, kurios palaikė Visagino atominės elektrinės projektą ar, pavyzdžiui, šiandien palaiko suskystintųjų gamtinių dujų terminalą, rusiškų milijonų nematė. Todėl finansiškai susilpnėjo lyginant su žiniasklaidos priemonėmis, kurios tuos milijonus gavo ir net užkimusios įrodinėjo, kodėl Lietuvai nereikalinga nauja atominė jėgainė.

Taigi Rusija, aktyviai finansuodama jai naudingą informacinę erdvę, dar labiau iškrepia konkurencinę kovą tarp lietuviškųjų visuomenės informavimo priemonių. Toje nesąžiningoje konkurencinėje kovoje pralaimi būtent padorieji, nenorintys pasiduoti svetimos įtakoms.

Jei ši tvarka nebus sugriauta, Lietuvai naudingos idėjos ir projektai dar dažniau sulauks priekaištų, o kenksmingi planai – vien audringų plojimų.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesijučiamė. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome prisilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Rinkimus galima būtų jau ir užmiršti, jeigu ne rinkimų pamokos, kurias reikės kartoti, jeigu jų neišmoksime. Ypač tai aktualu tiems, kuriems nepasisėkė.

Kažkas yra užsiminęs, kad viena iš socialdemokratų nesėkmių rinkimuose gali būti įvykių Ukrainoje fonas. Būtent kairiosios partijos politikai buvo santūriai kalbėdami apie skriaudžiamus ukrainiečius. Tik socialdemokratų deleguotas užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius yra persiėmęs vakariečių mastysena, todėl jo ir kalbos, ir veiksmai yra arčiausiai pasaulio ir juose daugiausiai yra užuojautos ir supratimo Rusijos terorizuojamiems kaimynams.

Štai žemyn Europos Parlamento sąrašė per rinkimus nukrito krašto apsaugos ministro Juozo Oleko pavardė. Jis dėl to pasijuto taip blogai, kad net atsisakė iš Socialdemokratų partijos Vilniaus skyriaus vadovo posto. Būtent labiausiai Juozui Olekui ir galėjo kliūti dėl Ukrainos. Turint mintyje, kad už socialdemokratų sąrašą galėjo balsuoti tik kairieji rinkėjai, vadinasi, ir tarp kairiųjų buvo nepatenkintų J. Oleko požiūriu ir J. Oleko-ministro veiksmais Ukrainos pasipriešinimo Rusijos agresijai fone. Galėjo turėti įtakos kai kurie J. Oleko suklupimai prieš rinkimus, vienas iš jų – projektas apkarpyti šaulių organizacijos teises. O nepriklausomas gynybos analitikas Aleksandras Matonis konkrečiai kritikavo krašto apsaugos ministro Juozo Oleko veiksmus Ukrainos įvykiuose. Jis teigė pastebintis, kad ministro išsakoma linija išsilygia į Rusijos propagandą. Tokį požiūrį A. Matonis išdėstė pranešime Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute (TSPMI) vykusiame seminare gegužės viduryje apie Lietuvos gynybos transformaciją naujų karo formų fone.

„Man nusibodo jau kelis mėnesius kariauti su krašto apsaugos ministru, bandyti visuomenei paaiškinti, ką krašto apsaugos ministras ir jo vadovybė darė neteisingai“, – kalbėjo A. Matonis. Jis pripažino seniai neprisimenantis taip tuščiai sugaištų kelių mėnesių. A. Matonio nuomone, užuot sprendę realius klausimus, viešumoje diskutavę, mes skendime tarpusavio ginčuose. Tuo metu visuomenė pasikeitė – net visa liberalų vadovybė įstojo į Šaulių sąjungą ir net liberalai pradėjo kalbėti apie gynybą. A. Matonis stebėjosi J. Oleko pareiškimais, kad prasidėjus Krymo krizei galime miegoti ramiai, kad Baltijos valstybėms, konkrečiai Lietuvai, niekas negresia, kad sąjungininkų pastiprinimas Lietuvos teritorijoje nėra reikalingas. Gynybos analitikas sakė matantis ministro pasisakymais konstruojamą kryptingą giją. „Ir netgi kai jau įvyko tokie nepakeičiami dalykai, kai aljansas mobilizavosi, dislokavo čia iš pradžių savo papildomus lėktuvus, paskui sausumos pajėgas, dabar laivų vizitas į Klaipėdą, mes matome, net priimdamas šį faktą ministras komunikuoja taip: sveikina aljanso kolektyvinę gynybą, sveikina aljanso kolektyvines paslaugas, tačiau nė vieno žodžio neužsimena apie mūsų, kaip aljanso narės, pareigą dalyvauti toje šalies gynyboje, užtikrinti saugų placdarmą tam laikotarpiui, krizės atvejui, kad čia turės atvykti sąjungininkai, pagaliau nekalba apie tai, ką mes turime padaryti laukdami sąjungininkų“, – kalbėjo A. Matonis.

Jo nuomone, tokia J. Oleko veikla sutampa su Rusijos tikslais: „Aš manau ir noriu tai pasakyti visai atsakingai: tokia ministro komunikacija, akcentuojant tik kolektyvinę gynybą ir išmetant iš kolektyvinės gynybos gijos konteksto Lietuvą, kaip tos kolektyvinės gynybos dalyvę, manau, kad ši ministro linija sąmoningai ar nesąmoningai puikiai išsilygia į Rusijos propagandos pagrindines kryptis“. Pasak A. Matonio, tai puikiai sąveikauja su tikslais, kuriuos mūsų teritorijoje savo priešiška veikla vykdo Rusija, kurios NATO diplomatai jau nebevadina partnere, o greičiau apibūdina kaip priešę.

Toks krašto apsaugos ministro darbo įvertinimas, pasirodo, netgi kairiesiems pasirodė įtikinamas, ir jis nureitingavo jį sąrašė į Europos Parlamentą. O ką jau kalbėti apie bendrą Lietuvos žmonių nuomonę dėl įvykių. Galima spėti, kad Ukrainos įvykiai prikėlė Lietuvoje Sąjūdžio dvasią ir priminė lietuviams apie savo pačių valstybės ir tautos tragišką istoriją, okupacijas ir laisvės lūkesčius. Būtent tame fone palankumo susilaukė Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, kurie nuosekliai, nuo pat partijų susikūrimo vienu svarbiausių savo ideologijos punktų įvardija tautų teisę rinktis savarankišką gyvenimą, skelbia ta tema pareiškimus, nuolat inicijuoja ir dalyvauja

Nusibodusios, bet pamokos

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

pokario partizanų pagerbimuose, rengia valstybės nepriklausomybės šventes, lankosi švietimo įstaigose ir jaunimui perteikia Tėvynės meilės ir aukojimosi dėl jos laisvės idealus. O kairiųjų, socialdemokratų ir panašių į juos, tokiose šventėse kaip partizanams skirti paminėjimai, paprastai nepamatysi. Dar daugiau – jų atstovai Seime ir kitose valdžios institucijose periodiškai bando kelti mintį, kad buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai turi per daug privilegijų kitų Lietuvos žmonių sąskaita, o kalbėdami apie partizanų netgi panaudoja tokį sovietinį terminą kaip banditai.

Visus tuos du dešimtmečius po 1990-ųjų Kovo 11-osios dešinėsios partijos nuolat įspėdavo, kad reikia budėti dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės ir nepasitikėjo buvusios okupantės Rusijos vadovybe. Kairieji, o ir didelė dalis Europos bei pasaulio galingųjų tokią Lietuvos konservatorių ir krikščionių demokratų laikyseną vadindavo paranoja. Deja, ir Europa, ir pasaulis, o, pasirodo, netgi dalis kairiųjų rinkėjų, Rusijai terorizuojant Ukrainą, pagaliau buvo priversti suprasti, kad dešinieji buvo teisūs. Ukrainos įvykiai pagaliau atvėrė akis visiems, kad Rusijos vadais negalima pasitikėti, kad rusiškasis šovinizmas ir civilizuoto pasaulio jau seniai atsisakyta okupacinė politika Rusijoje yra gaji. Rusijos dar negalima laikyti šiuolaikine valstybe, ji gyvena tarsi praėjusių amžių glūduose bei plėsdamasi kaimyninių valstybių sąskaita. Grobimas vis naujų žemių, užuot sunkiai dirbus ir kūrus turtingą savo valstybę, yra priimtinas ir didelės rusų tautos dalies supratimu. Rusija gyvena tik iš naftos ir dujų, nors turi milžiniškus derlingiausių žemių plotus. Žmonės nesugeba patys susikurti gerovės ir net nesimoko gyventi iš savo darbo. Pastaruoju metu kagėbistinis plėšrūnas Putinas vėl pažadino rusų grobuoniškumą, nes rusų tauta džiūgauja, kad Rusija vėl galinga, kad užėmė Krymą ir grobia Ukrainą toliau – kėsina į rytinę – pramoninę jos dalį, kur sovietiniais metais buvo privežta rusų

gyventojų. Rusijos toks yra kagėbistinis būdais – privežti savų kolonistų ir paskui jų gelbėjimo pretekstu užgrobti žemę. Civilizuotas pasaulis jau seniai išaugo iš tokio supratimo.

Dėl tokios Rusijos valdžios politikos, kuri pasiglemžė ir rusų tautą, labai skaudžiai išgyvena rusų inteligentai-disidentai, vis dar turintys išėjimą į pasaulį per „Laisvosios Europos“ radiją ir kitas negausias žiniasklaidos priemones.

Taigi kartu su pasauliu reiktų persiorientuoti ir Lietuvos kairiesiems, kurie vis dar iki galo negali atsikratyti ruso meilės ar baimės, – nesuprasi. Gal tai įmušta per keletą sovietinės okupacijos kartų? Tie, kurie priešinosi, buvo beveik išnaikinti – miškuose partizanaudami, lageriuose, tremtyje. Išliko daugiausiai tie, kurie arba tarnavo rusams-sovietams, arba buvo nuolankūs ir tyliai kentėjo, susitaikiusieji. Lietuvos kaimas iki šiol dar gyvena baimėje. Ir partizano-bandito įvaizdis čia dar gajus, ir kairiųjų politika labiau priimtina. Štai keletas pavyzdžių. Nesenai, prieš Rusijai nuo Ukrainos atplėšiant dalį teritorijos, bet jau rusų teroristams siaučiant Kryme, šių eilučių autorei Šiaurės Lietuvoje teko kalbėtis su keletu kaimo žmonių. Jie smerkė Lietuvos valdžią, kam ji esą erzina Putiną. Tai išeitų – kam Lietuva užtaria Ukrainą prieš Rusiją. Suprask, Putinas supyks, ir mums bus blogai. Ir tai kalbėjo ne kokie nors buvusių komunistų ar sovietinės grietinėlės palikuonys, o paprasti kaimiečiai, pvz., solidaus amžiaus buvęs kolūkio vairuotojas, kurio tėvų namuose pokariu gyveno partizanai. Kitos moters, ūkininkės, seneliai ir dėdės kaip buožės buvo išvežti į Sibirą. Ir vienas, ir kitas kiemas visada balsuoja ne už kairiuosius, bet ir jų pašamoneje, pasirodo, dar tvyro baimė. Pažymėtina, kad tuose kraštuose, pvz., surinkti medžiagą apie pokariu ten veikusių partizanų dar vis nėra galimybių, nes žmonės apie tai atsisako kalbėti, esą jie nieko nežino, nors įvykiai vyko jų kieme ar aplinkoje. Taigi galima sakyti, kad juos vis dar valdo baimė ir nepasitikėjimas, jie nėra tikri, kad Lietuvos nepriklausomybė yra amžina, negrįžtama. O jeigu vėl ateis...

O kad valstybės veikėjo, vieno iš kairiųjų ideologų Juozo Oleko elgesys panašus į baimę, labai keista, nes jis, sakytum, iš tų drąsiųjų giminės, gimęs tremtyje Sibire, Krasnojarsko krašte. Juk tremdavo ir kalindavo lageriuose ne bailiuosius ir ne susitaikėlius... □

„Misija Sibiras –14“

Atrinkti dalyviai ruošiasi vykti į lietuvių tremties vietas

Projekto „Misija Sibiras – 14“ dalyvių sąrašas jau sustatytas. Liepos 17-ąją, Pasaulio lietuvių vienybės dieną, jie išvyks į lietuvių tremties ir kalinimo vietas.

Žygio nariai – vaikinai ir merginos – skirtingo amžiaus ir pomėgių, atrinkti iš šių Lietuvos ar užsienio miestų: Molėtų, Alytaus, Žemaičių Kalvarijos, Vilniaus, Mažeikių, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio ir Kopenhagos. Jie įrodė esantys geresni už šimtus kitų, taip pat norėjusių dalyvauti šių metų ekspedicijoje.

Kandidatų buvo per 700 asmenų, iš kurių buvo atrinkti 76. Jų jėgos ir psichologinis pasirėngimas buvo išbandyti bandomajame žygyje.

Anot projektą „Misija Sibiras“ organizuojančio labdaros ir paramos fondo „Jauniems“ direktoriaus Arno Marcinkaus, šių metų bandomojo žygio dalyvių laukė naujovė. Jų psichologinis pasirėngimas, mokėjimas veikti grupėje ir išsūkio akivaizdoje, gebėjimas atskleisti savo stipriąsias savybes specialiųjų užduočių metu buvo patikrintas pirmą kartą.

„Misija Sibiras“ – tai devintus metus labdaros ir paramos fondo „Jauniems“ organizuojamas projektas. Nuo jo pradžios lietuvių tremties ir įkalinimo vietose Sibire jau apsilankė dvylika jaunimo ekspedicijų, sutvarkiusių apie 100 lietuviškų kapinių ir susitikusių su ten gyvenančiais lietuviams.

Jūratė Valančiūtė
ELTA

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

New Yorko Apreiškimo parapijoje lankėsi arkivyskupas

Sutvirtinimo sakramentą priėmę jaunuoliai įsiamžino su arkivyskupu G. Grušu. Arūno Tirkšliūno ir Apreiškimo parapijos archyvo nuotraukos

VIDA PENIKIENĖ

Gegužės 18 d. New Yorko Apreiškimo parapijoje įvyko džiugi šventė – lankėsi Vilniaus arkivyskupijos metropolitas Jo Ekscelencija arkivyskupas Gintaras Grušas.

Arkivyskupo pamoksle – dėmesys Šventajai Dvasiai

Jo Ekscelencija kartu su kunigu Vytautu Volertu koncelebravo šv. Mišias Apreiškimo bažnyčioje ir suteikė Sutvirtinimo sakramentą mūsų parapijos jaunuoliams, pabaigusiems studijų programą, kruopščiai ir rūpestingai paruoštą ir organizuotą dr. Mildos Chacar-Palubinskaitės. Šie jaunuoliai: Simas Chacar-Palubinskas, Jonas Martynas Lukoševičius, Aušra Marija Pranevičiūtė, Karolis Šimulevičius, Paulius Algimantas Šimulevičius ir Tadas Šipavičius rimtai ruošėsi šiai dienai. Jų montažėliai apie savo pasirinktą šventąjį puošė bažnyčios sieną.

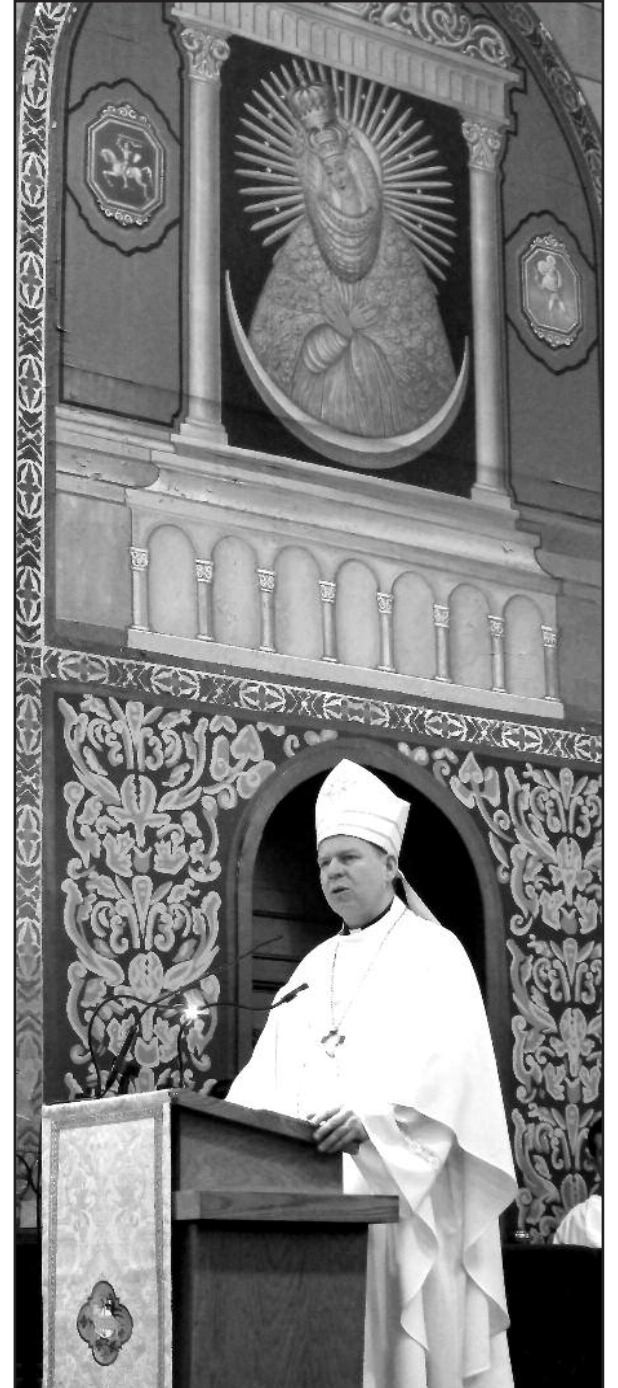
Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas Astos Barkauskienės, savo skambiomis giesmėmis svariai prisidėjo prie šventės iškilmingumo. Šv. Mišių patarnautojus koordinavo dr. Algirdas Lukoševičius.

Savo pamoksle Jo Ekscelencija pabrėžė, kaip svarbu išvystyti asmeninį santykį su Šventąja Dvasia, kuri ypatingu būdu ateina į mūsų širdis Sutvirtinimo sakramente. Asmeninis bendravimas su Šv. Dvasia padės kiekvienam priimti jos globą ir klausyti jos balso, kuris nušviečia mūsų gyvenimo kelią ir veda į šventumą.

Arkivyskupas papasakojo apie gintarinio kryžiaus istoriją

Po šv. Mišių visi susirinko į netoli esančią gražiai papuoštą „Our Lady of Mt. Carmel“ salę. Trumpą oficialią dalį vedė dr. Milda Chacar-Palubinskaitė. Ji šiltai pristatė naujai priėmusius Sutvirtinimo sakramentą ir papasakojo apie jų įgūdžius ir siekimus. Apreiškimo parapijos lietuviškos veiklos komiteto pirmininkas Raimundas Šližys ir narė Vida Penikienė įteikė Sutvirtinimo pažymėjimus ir Apreiškimo parapijos dovanas – Šventąjį Raštą lietuvių kalba.

Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas pasveikino į New Yorką atvykusį arkivyskupą Gintarą Grušą bei naujai sutvirtintuosius ir priminė, kad šiais, 2014-aisiais metais, sukanka 100 metų nuo lietuviškos Apreiškimo parapijos įsteigimo.

Arkivyskupas Gintaras Grušas susirinkusiems sako pamokslą. Virš jo – Aušros Vartų Marijos kopija.

Arkivyskupas G. Grušas pasidžiaugė Apreiškimo parapijos veikla ir priminė, kad nors jis gimęs Amerikoje, kai daugelis lietuvių skuba keliauti į kitus kraštus, jis, atvirksčiai, išvyko iš JAV į Lietuvą. Jis jaučiasi labai patenkintas turįs progos darbuotis Lietuvoje ir bendrauti bei dirbti su jaunimu, susirinkusiems papasakojo savo vyskupiško gintarinio kryžiaus istoriją. Jį išventinus į vyskupus, jo sesuo norėjo jam padovanoti tinkamą gintarinį kryžių. Po ilgo ieškojimo, netikėtai rado amerikietiškoje parduotuvėje – „Costco“.

Prieš valgį kunigas V. Volertas sukalbėjo maldą. Vaisėmis rūpinosi Apreiškimo parapijos lietuviškos veiklos komiteto narė Patricia Sidiene, su savo padėjėjais (ypač Algiu Norvila). Prie vaisių paruošimo labai daug prisidėjo sutvirtintieji ir jų šeimos. Jie puošė salę, Aušra Pranevičiūtė iškarpė baltuosius balandžius, kuriais buvo papuošta scena, dengė stalus ir atliko kitus darbus. Malonu, kai tokia linksma šventė suruošiama daugelio pastangomis ir bendradarbiavimu.

Apreiškimo parapija švenčia šimto metų jubiliejų

Ypač smagu, kad ši šventė vyko šiais metais, kaip minėjo generalinis konsulas V. Sarapinas, kai sukanka 100 metų nuo lietuviškos Apreiškimo parapijos įsteigimo Brooklyne.

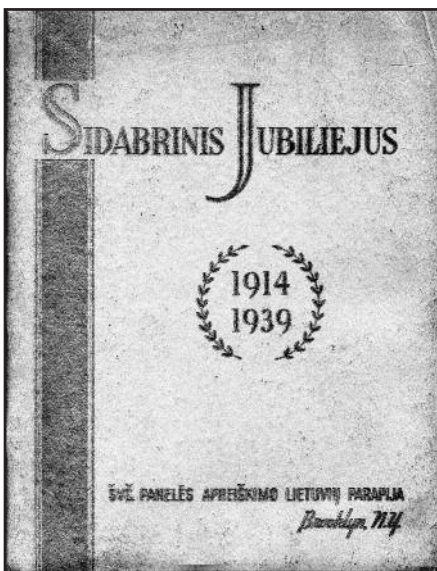
1914 m. kovo mėn. 13 d. „Žvaigždėje“ (Nr. 11, 8 psl.) skaitome pirmojo klebono kun. Nikodemo Petkaus

Apreiškimo parapijos Lietuviškos veiklos komiteto pirmininkas Raimundas Šližys ir narė Vida Penikienė įteikė Sutvirtinimo pažymėjimus ir Apreiškimo parapijos dovanas – Šventąjį Raštą lietuvių kalba.

laiška: Šiuomi pranešu, jog nuo 12 d. ko-vo mėn. šių 1914 metų, atsidarė nauja lietuviška parapija... Naujai parapijai vyskupas paveda naudotis Vokiečių Bažnyčia, kuri yra ant kampo North 5-th, Havemeyer St. ir Metropolitan Ave... Jeigu norit, mieli broliai lietuviai, kad ta bažnyčia jums paliktų, turite ją skaitlingai lankyti ir savo aukomis ją palaikyti... Melsdami vyskupo kunigo, jūs sakėte, jog duosite gausias aukas naujos bažnyčios pastatymui. Dabar bažnyčios statyti nereikės bet, kad ta bažnyčia su mokslaine galėtų visiems lietuviams palikti, reikės vokiečiams atsilyginti...

Praėjus 25 metams sidabrinio jubiliejaus „Žvaigždės“ leidinyje (11 psl.) skaitome: ... Svarstant kas buvo padaryta per dvidešimt penkerius metus, tenka pasakyti, kad padaryta labai daug. Atsižvelgiant į tai, kad bažnyčios tik sienos buvo paliktos, visko rekėjo įsigyti, teko remontuoti ir puošti, išmokėti skolas ir išlaikyti mokyklą... Parapi-

1939 m. „Žvaigždės“ leidinyje minėta, kad Apreiškimo parapija gali didžiuotis per ketvirtį šimtmečio nuveiktais darbais ir kad parapijos ateitis yra užtikrinta.

ja gali didžiuotis gražiai išpuošta, erdvia, tikrai jaukia bažnyčia ir patogia mokykla. Visos skolos išmokėtos... drąsiai galima tvirtinti, kad Apreiškimo parapijos ateitis yra užtikrinta...

Lenkiame galvas prieš tuos, kurie rūpinosi ir dirbo, kad Apreiškimo parapija išliktų lietuvišku židiniu 100 metų. Kviečiame visus gyvenančius New Yorko apylinkėse aktyviai prisijungti prie mūsų parapijos ir pasiūlyti suteikiamais sakramentais, o atvykstančius paviešėti – aplankyti mūsų gražią bažnyčią. Jei lietuviai, ypač gyvenantys netoli New Yorko, nors kartą į mėnesį atvažiuotų į parapiją, mūsų bažnyčia visada būtų pilna.

Ši proga ypatinga ir dėl to, kad tai pirmas kartas, kai mūsų parapijoje lankėsi arkivyskupas. 1937 m. lankėsi vysk. Mečislovas Reinys ir jam čia buvo suruošta atsisveikinimo vakarienė, bet jis arkivyskupu buvo paskirtas tik 1940 m.

Pasibaigus vaišėms svečiai turėjo progos susipažinti ir nusifotografuoti su arkivysk. G. Grušu ir pabendrauti vieni su kitais.

Prieš išvykstant į oro uostą arkivysk. G. Grušas, lydintas dr. Algirdo Lukoševičiaus, aplankė Brooklyno vyskupijos Šv. Juozapo bažnyčią. Ji yra naujai suremontuota, o lubose nutapyti įvairių kraštų Marijos šventovių paveikslai. Tarp jų yra ir mūsų Aušros Vartų Marija – Aušros Vartų paveikslas kopija, kuri galite matyti Apreiškimo bažnyčios kairėje sienoje prie altoriaus.

Dėkojame arkivyskupui G. Grušui ir visiems, kurie dalyvavo šioje gražioje šventėje. □

Lietuvos Vyčių 6-tos kuopos nariai iškilmingai paminėjo 100 metų organizacijos jubiliejų.

Sauliaus Dziko nuotr.

Lietuvos Vyčių 6-toji kuopa švenčia 100 metų jubiliejų

DALIA DZIKIENĖ

Gegužės 18-ąją Lietuvos Vyčių 6-toji kuopa šventė šimto metų jubiliejų. Iškilmės prasidėjo šv. Mišiomis Švenčiausios Trejybės bažnyčioje, Hartforde, Connecticuto valstijoje. Šv. Mišias aukojo kunigas Charles Jacobs, Mišioms patarnavo Brian Daigle, 6-tos Vyčių kuopos išdininkas ir dvasios vadas.

Šimtmetį minėjo su vaišėmis ir šokiais

Po šv. Mišių visi rinkomės į šventiškai papuoštą parapijos salę. Susėdome prie gelsvomis staltiesėmis užtiestų stalų, papuoštų raudonomis gvazdikų puokštėmis, žvakelėmis ir Lietuvos bei Amerikos vėliavėlėmis.

Kuopos pirmininkė Carol Špakauskas pakvietė kun. C. Jacobs sukalbėti maldą. Juozas ir Elzbieta Liūdžiai poetiškais žodžiais ragino visus pakelti šampano taures už kuopos šimtmetį. Po gardžių pietų „Berželio“ kolektyvo šokėjai atliko trejetą šokių pynę, o ketvirtas šokis buvo skirtas pašokdinti žiūrovus. „Berželio“ vadovės Astos Nenortienės ir mokytojos Linos Marūnaitės paskatinti šokėjai rinkosi poras iš žiūrovų, kvietė pasisukti ir patrepšėti.

Popietės metu buvo proga apžiūrėti lietuviškų medžio drožinių, audinių ir knygių, spausdintų praeito šimtmečio pradžioje, parodėlę. Ją parengė per daugelį metų eksponatus surinkusi kuopos narė Judy Landers.

Visų narių vadu Brian Daigle padėkojo pirmininkei Carol Špakauskas už įdėtą darbą. Ši šventė išpūdingai praėjo dėka visų narių ryžto. Svečiai vaišinosi kavute, raguoliu, iškeptu Juozo Liūdžiaus, o 100-mečio iškilmių pabaigoje buvo sugiedotas Vyčių himnas.

Lietuvos Vyčiai rimtai žiūri į organizacijos šūkį

1913 m. Lawrence, Massachusetts valstijoje įvykusiame suvažiavime, buvo įsteigta jaunimo organizacija – Lietuvos Vyčiai. Buvo priimtas šūkis „Dievui ir Tėvynei“. Organizacijos tikslas buvo suburti Lietuvos katalikišką jaunimą bendrai veiklai.

Įvairiuose lietuvių telkiniuose steigėsi Vyčių kuopos. Dabar jų yra 12-oje valstijų. Hartfordo Lietuvos Vyčių kuopa buvo įsteigta prieš 100-tą metų, gegužės mėnesį. Kuopos narių skaičius greitai pasiekė 200. Vyčių veikla buvo skirta gimnazistams ir jauniems suaugusiems. Šiaučiant Pir-

majam pasauliniam karui, narių skaičius sumažėjo.

Buvo rimtai žiūrima į Vyčių šūkį „Dievui ir Tėvynei“. Nariai ne tik aktyviai remia Hartfordo Švenčiausios Trejybės parapiją, bet taip pat renka lėšas Švento Kazimiero vienuolyno išlaikymui Čikagoje, o dabar prisideda prie visų Vyčių paramos išlaikant Švento Kazimiero kolegiją Romoje, remia Nekaltojo Prasidėjimo seserų vienuolyną Putname, Connecticuto valstijoje. Paramos sulaukia „Neringos“ stovykla, „Berželio“ tautinių šokių grupė, „Tėvynės garsų“ radijo laida ir kitos vietinės organizacijos.

Pradžioje veikla buvo organizuojama atsižvelgiant į narių amžių: suburta stipri beisbolo komanda, krepšinio komanda, kėglių grupė, dramos būrelis. Vyko iškylos ir šokiai. Šalia pra-

mogų buvo puoselėjama pagalba atsiuriančiai Lietuvai.

Keletą metų veikla buvo susilpnėjusi. 2000-aisiais metais dviejų Vyčių narių, Kay Urban ir June Grenier, iniciatyva buvo atgaivinta 6-oji kuopa. Pirmame susirinkime a. a. Aleksas Yusinas buvo išrinktas pirmininku. Dvasios vadas buvo a. a. kunigas Jonas Rikteraitis. Didelę kuopos dalį sudaro vyresnio amžiaus nariai, veikla yra pasikeitusi. Jau vikriai nesportuojama, bet yra rengiamos iškylos. Susirinkimuose mokomės marginti margučius, rišti verbas, vyksta įvairūs pokalbiai apie lietuviškus papročius, vietoves, pristatomos knygos. Narių skaičių papildė ir nauji nariai. Dabar 6-tai Lietuvos Vyčių kuopai priklauso maždaug 50 narių, gyvenančių plačioje Hartfordo apylinkėje. □

Paskirtos literatūros premijos

Ses. Ona Mikailaitė

Danguolė Sadūnaitė

Danutė Lipčiūtė-Augienė

Pranas Visvydas

Nuotraukos iš „Draugo“ archyvo

Lietuvių rašytojų draugija praneša, kad metinės literatūros premijos už viso gyvenimo kūrybą paskirtos šiems rašytojams:

2012 m. poetei **Danguolei Sadūnaitėi** ir rašytojai **Ses. Onai Mikailaitėi** ir 2013 m. rašytojai **Danutei Lipčiūtei-Augienei** ir poetui **Pranui Visvydui**.

Mecenatas – Lietuvos Fondas

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Jūrų skautai ruošiasi „Sail Rakas” iškylai

Linus Meilus ir valt. Mikutis Meilus burlaivyje

Vilius Dundzila su fil. Linu Meilumi ruošiasi buriuoti į Rako stovyklą
j.b. Viliaus Dundzilo nuotraukos

J.B. VILIUS DUNDZILA

Jūrų skautai tęsia veiklą vasaros buriavimo sueigose. Šiais metais Čikagos „Lituanicos” tunto jūrų skautai ruošiasi „Sail Rakas” iškylai. Jie burlaiviu plauks iš Čikagos į Pentwater, MI, ir dalyvaus buriavimo kursuose Rako stovyklavietėje.

Atminimo dienos savaitgalį prityrę buriuotojai jūrų skautai ir jūrų budžiai, ruošdamiesi sunkiausiai ir ilgiausiai kelionei, sėkmingai perplaukė Michigano ežerą. Kelionės tikslas – suplanuoti saugią kelionę su jaunimu ir numatyti galimas kliūtis. 52 jūrmylių kelionė turėjo užtrukti apie 10 valandų, bet užsitęsė aprimus vėjui. Temperatūra ant žemės

siekė 70° F, virš vandens – tik 60° F, o su vėju – 50° F. Paskutinį kelionės trečdalią teko panaudoti varikliu, nes vėjas buvo jau per mažas. Buriuotojai, nors ežere neturėjo pelingo galimybių, gan tiksliai laikėsi numatyto kurso kompasu bei GPS pagalba.

Buriavimo sueigos iki iškylos liepos mėn. vyksta toliau. □

Pažymėkite datą! Akademinio skautų sąjūdžio 90 metų (1924–2014) suvažiavimas

Jis vyks: 2014 m. spalio 17–19 d.
Wyndham Lake Buena Vista Resort –
Orlando, Floridos apylinkėje

Pradėkite ieškoti skrydžio bilietų dabar!

Penktadienį – atidarymas/susipažinimo vakaras
Šeštadienį – programa/iškilmingas pokylis
Sekmadienį – šv. Mišios, programa, suvažiavimo uždarymas

Suvažiavimo dalyviams, apsigyvenusiems viešbutyje, kuriame vyks suvažiavimas, bus taikoma grupinė nuolaida!

Norintiems pratęsti viešnagę,
taip pat bus taikoma nuolaida.

Daugiau informacijos bus paskelbta vėliau.

PASIŽYMĖKITE savo kalendoriuose!

Jau laikas pradėti galvoti apie artėjančią vasarą.
Ką veiksite? Ar kur važiuosite?

Vasaros stovykla Rake 2014

Kviečiame visus/visas Lietuvių skautų sąjungos Čikagos tuntų narius/nares („Nerijos”, „Aušros Vartų/Kernavės” ir „Lituanicos”) šią vasarą stovyklauti gražiuose Rako miškuose, Custer miestelyje, Michigano valstijoje.

Stovyklos datos:

nuo liepos 19 d. iki rugpjūčio 2 d.

Pasižymėkite savo kalendoriuose ir stovyklaukime kartu!

Papildomos informacijos rasite tinklalapyje:

www.rakas.org.

ATITAIŠYMAS

2014 m. gegužės 29 d. „Draugo” „Skautybės kelio” skyriuje įsivėlė klaida. Buvo klaidingai parašyta vieno straipsnelio autorės pavardė. „Jūrų skautų ir skaučių skautorama” parašė ne Taiyda Chiapetta, bet skautoramos dalyvė **Maya Chiapetta**.

Jūrų šaulių kuopa „Baltija“ minėjo 5-metį ir pagerbė partizanus

IRENA ŠALAVIEJENĖ

Gegužės 18 d. Jūrų šaulių kuopos nariai šventė savo kuopos 5-metį. Renginys prasidėjo šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje, Jaunimo centre. Mišias atnašavo kunigas Antanas Gražulis, SJ. Mūsų kuopos metinis ataskaitinis susirinkimas visada vyksta gegužės trečiąjį sekmadienį. Tai sutampa su Partizanų diena. Jau tapo tradicija pagerbti partizanus. Meldėmės už gyvuosius ir mirusiuosius. Po Mišių visus pakvietėme prie Laisvės ir Kovų paminklo, esančio Jaunimo centro kiemelyje. Padėjome gėlių, uždegėme atminimo žvakutę, pagerbėme tylos minute. Žodį tarė buvęs partizanas Povilas Vaičekauskas. Savo kalboje jis paminėjo, kad dar yra likę gyvi 195 partizanai. Kalbėjo Lietuvos Šaulių sąjungos išėivijoje (LŠSI) vadas Julius Rūtenis Butkus.

Po pagerbimo visi kuopos nariai ir norintys dalyvauti šauliškoje veikloje dalyvavo metiniame ataskaitiniame susirinkime. Buvo paruošta paroda apie kuopos „Baltija“ veiklą per 5-erius metus. Buvo renkamos lėšos Lietuvos partizanų globos fondui. Šauliai aukojo ir parėmė partizanus. Kuopos vadas Rimantas Šalaviejus pasidžiaugė, kad susirinko nemažai narių. Jis priminė, kad kuopa įsikūrė 2009 m. sausio 11 d. Ta data susieta su 1991 m. sausio

Jūrų šaulių kuopa „Baltija“ šventė savo kuopos 5-metį

Irenos Šalaviejienės nuotraukos

Nauja šaulių kuopos narė Genovaitė Dailidavičienė

13-osios įvykiais, o kuopos pavadinimas „Baltija“ susietas su istoriniu trijų respublikų Baltijos jūros apjuosimu.

Pirmasis kuopos vadas Tadas Laipšys ir grupė šaulių prisiekė ištikimybę Lietuvai, Dievui ir Jūrai ir nutarė, kad šios kuopos nariai priešai priims tik ant vandens. Vadas pakvietė atsižinti visus pirmuosius kuopos narius. Juos pagerbėme. LŠSI vadas Julius Rūtenis Butkus LŠS ats. pulkininko Antano Plieskio pavedimu už aktyvią veiklą apdovanojo Vytautą Vaišį. Tadaui Laipšiui buvo įteiktas Garbės Šaulio pažymėjimas. Išrinktas pirmininkaujantis Vytas Vaišys. Vėliau kalbėjo iždininkė Angelė Laipšienė.

Praėjusių metų veiklą aptarė kuopos vado sekretorė Irena Šalaviejienė. Kuopos nariai dalyvavo renginiuose paminėdami Memorial Day, Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą metines, Gedulo ir Vilties dieną, Sausio 13-osios aukas, Vasario 16-osios ir Kovo 11-

osios šventes. Dalyvavo Šaudymo turnyre Indianoje, šventė Jonines Detroite, aktyvūs buvo piknike lėšoms telkti, kuri organizavo LŠSI Centro valdyba. Čikagos Šv. Kazimiero kapinėse buvo pagerbti 4 Lietuvos generolai. Pagerbėme Teodoro Daukanto kuopos narius, dalyvaudami 50-mečio pokylyje. Dalyvavome susitikimuose su gynybos atašė JAV ir Kanadai J. Kačergiu ir LŠS vadu, ats. pulkininku Antanu Plieskiu. Gražiai paminėjome LŠSI atkūrimo 60-metį. Kitais metais numatyta panaši veikla.

Kuopos narių sąrašą papildė nauja narė Genovaitė Dailidavičienė.

Susirinkimą baigėme tautiška giesme „Lietuva brangi“. Po to vyko vaišės, pabendraavimas.

Visi norintys dalyvauti šauliškoje veikloje kviečiami į Jūrų šaulių kuopą „Baltija“. Kreiptis į kuopos vadą Rimantą Šalaviejų, tel. 708-691-3319.

□

Lituanistikos studijų ugdymas Ilinojaus universitete Čikagoje

2014 m. gegužės 28 dieną Ilinojaus universitete Čikagoje (UIC) aptarti Lituanistikos studijų raidos kryptims Lituanistikos katedroje, PLB pirmininkė Danguolė Navickienė susitiko su UIC esančios Literatūrų, kalbų, kultūrų mokyklos direktore prof. Imke Meyer, jos pavaduotoja prof. Colleen McQuillen, jų padėjėja Heather Cohen ir prof. Giedriumi Subačiumi. Po reikšmingo PLB Lituanistikos katedros 30 metų jubiliejaus minėjimo UIC šių metų kovo 3 dieną – tai dar vienas svarbus žingsnis modeliuojant Lituanistikos studijų ateitį ir raidą UIC. Pasidžiaugta jau daug metų sėkmingai dėstomu Lietuvių kultūros kursu, kuris kas semestrą sutraukia apie 60–70 studentų. Pabrėžta lietuvių kalbos kursų dėstymo svarba – jau trečioms mokslo metams pratęsiama sutartis su Vilniaus universitetu, kuris kartu su Lietuvos Užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Švietimo ministerija, Lietu-

Iš k.: prof. Imke Meyer, prof. Giedrius Subačius, PLB pirmininkė Danguolė Marija Navickienė, prof. Colleen McQuillen

vos ambasada Vašingtone finansškai remia lietuvių kalbos dėstymą UIC (dėsto dr. Daiva Litvinskaitė). Konstatuotas reikšmingas AABS asociacijos dėmesys lituanistikos studijoms ir jos finansinė parama. Diskutuota, kokiais būdais Lituanistikos studijos galėtų augti ir plėstis (literatūros, kino ar pan. kursais). Kelta svarbi mintis, kad bendromis jėgomis reikia ieškoti efektyvesnių būdų skleisti lituanistikos studijų informaciją tarp potencialių studentų. Ketinama ieškoti būdų susitikti su šeštadienių mokyklų mokiniais, jų tėvais, mokytojais, papasakoti jiems apie UIC, apie studijas jame, apie lietuvių kalbos ir kultūros paskaitas. Visi dalyviai sutiko, kad lituanistikos studijas UIC reikia toliau ugdyti, skatinti ir pagal galimybes plėsti.

Giedrius Subačius

PLB Lituanistikos katedra
Ilinojaus universitetas Čikagoje

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

EK siūlo Lietuvai tęsti drausmingą finansinę politiką

Vilnius (ELTA) – Lietuva turi toliau stiprinti fiskalinę politiką, peržiūrėti mokesčių sistemą ir toliau gerinti mokesčių prievolių vykdymą, užbaigti valstybės valdomų įmonių reformą, didinti pastatų energetinį efektyvumą bei tęsti elektros ir dujų tarptautinių jungčių plėtrą. Tokius pasiūlymus šiose srityse Lietuvai 2014–2015 metams pirmadienį paskelbė Europos Komisija (EK).

Pasak finansų ministro Rimanto Šadžiaus, dauguma Lietuvai skirtų pasiūlymų išlieka panašūs kaip 2013 metais, nes struktūrinės pertvarkos yra tęstinis, sudėtingas procesas ir reikalauja laiko.

„Biudžetą formuoti ir įgyvendinti turime taip, kad pasiektume numatytus vidutinio laikotarpio deficito tikslus, o stiprinama fiskalinė sistema padėtų laikytis Stabilumo ir Augimo

pakto nuostatų”, – Finansų ministerijos pranešime cituojamas R. Šadžius.

EK siūlo Lietuvai vykdyti aktyvias darbo rinkos priemones, siekiant mažinti žemesnės kvalifikacijos darbuotojų, jaunimo ir ilgalaikį nedarbo lygį.

EK pasiūlymai valstybėms narėms 2014–2015 metams yra sudėtinė ES veikimo sutartyje nustatyto valstybių narių bendro ekonominės politikos koordinavimo eigos dalis. Jos parengtos, remiantis išsamia kiekvienos valstybės narės ekonominės padėties tyrimais. Pasiūlymuose pateikiamos gairės, kokių priemonių valstybės narės turėtų imtis nacionaliniu lygiu, kad išnaudotų augimo galimybes, padidintų konkurencingumą ir užimtumą. Aukščiausiu lygiu galutinai jas tvirtina valstybių vadovai per Europos Vadovų Tarybos susitikimą.

M. Dargužaitė norėtų būti Vilniaus mere

Vilnius (BNS) – Prezidentės ir ją remiančių konservatorių pasiūlymų prisidėti prie jų komandų sulaukusi buvusi viešosios įstaigos „Investuok Lietuvoje” vadovė Milda Dargužaitė teigia, kad labiau viliojantis jai atrodo partijos kvietimas.

Interviu dienraščiui „Lietuvos žinios” ji taip pat teigia, kad jaustusi nevertinama, jei pakvieta kandidatuoti į Vilniaus tarybą partijos sąrašė, konservatoriai nesiūlytų jai bent mero posto.

„Norėčiau būti ten, kur esu vertinama. Jeigu atsirastų už mane geresnių kandidatų – labai prašau. Bet šiuo metu jų nelabai matau”, – sakė M. Dargužaitė.

Prieš trejus metus Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) vado Andriaus Kubiliaus į Lietuvą iš Jungtinių Amerikos Valstijų parviliota investicijų specialistė, beveik dvejus metus vadovavusi dešiniųjų įsteigta viešajai įstaigai „Investuok Lietuvoje”. Pergalės atve-

M. Dargužaitė

T. Vinicko nuotr.

ju partijos viršūnės pasiūlė M. Dargužaitėi tapti partijos kandidate į Vilniaus mero postą.

Dienraštis pažymi, kad kovo viduryje partijos kandidatu į mero pareigas buvo įvardytas TS-LKD Vilniaus sueigos pirmininkas Mantas Adomėnas.

N. Venckienė šurkščiai pažeidė Konstituciją

Vilnius (BNS) – Seimo „Drašos kelio” partijos frakcijos seniūnė Neringa Venckienė sulaužė priesaiką ir šurkščiai pažeidė Konstituciją, paskelbė Konstitucinis Teismas (KT).

„Seimo narės Neringos Venckienės veiksmai – nedalyvavimas be pateisinamos priežasties 2013 metų balandžio-lapkričio mėnesiais vykusiuose 64 Seimo plenariniuose posėdžiuose ir 2013 metų balandžio-lapkričio mėnesiais vykusiuose 25 Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto posėdžiuose prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Šiais veiksmais Seimo narė Neringa Venckienė sulaužė priesaiką ir šurkščiai pažeidė Konstituciją”, – sakoma KT išvadoje.

Ši KT išvada yra galutinė ir neskundžiama, ją pasirašė visi devyni KT teisėjai.

KT išvadoje teigiama, Seimo nario pareiga yra dalyvauti Seimo darbe, taip pat ir lankytis posėdžiuose.

Teismo vertinimu, N. Venckienė, be pateisinamos priežasties nedalyvavusi minėtuose Seimo ir jo komite-

to posėdžiuose, pareigas ėjo nesąžiningai, veikė asmeninius interesus iškeldamą aukščiau už Tautos ir valstybės interesus, sąmoningai nevykdė Seimo nario pareigų, taip parodė nepagarbą Konstitucijai ir įstatymams, taigi neveikė taip, kaip įpareigoja duota Seimo nario priesaika.

KT teigimu, pateisinamomis priežastimis nedalyvauti Seimo posėdžiuose negali būti laikomas išvykimas iš Lietuvos, tai, kad asmuo yra įtariamasis baudžiamajame procese, kad paskelbta jo paieška, kad jis galbūt slapstosi nuo ikiteisminio tyrimo, siekdamas išvengti baudžiamosios atsakomybės.

Anot išvados, N. Venckienės rengiami ir registruojami teisės aktų projektai nereiškia, kad ji tinkamai vykdo Tautos atstovo pareigas. KT tvirtino, kad parlamentinės pareiga yra atvykti į valstybės institucijas, kurios dalyvauja apkaltos procese, ir pateikti paaiškinimus. Po tokios KT išvados parlamente toliau turi vykti apkaltos procesas šiai Seimo narei.

B. Obama pasiūlė saugumo planą Rytų Europai

Varšuva (BNS) – JAV prezidentas Barack Obama pasiūlė milijardo dolerių vertės saugumo planą Rytų Europai, pagal kurį būtų finansuojamos papildomos JAV sausumos pajėgų, oro pajėgų ir karinio jūrų laivyno narių rotacinės misijos „naujosose sąjungininkėse” Rytų Europoje, kilus Rytų ir Vakarų konfrontacijai dėl Ukrainos.

Pagal „Europos padrašinimo iniciatyvą” (European Reassurance Initiative), kuriai dar turi pritarti Kongresas, taip pat būtų kuriami NATO nepriklausančių valstybių, tokių kaip Ukraina, Gruzija ir Moldova, pajėgumai dirbti su JAV bei šiuo Vakarų aljansu ir užtikrinti savo pačių gynybą, sakė Baltieji rūmai.

„Jungtinės Valstijos remia savo sąjungininkes, kaip jos rėmė mus”, – sakoma Baltųjų rūmų pareiškime, kuris buvo paskelbtas Lenkijoje, kur B. Obama pradėjo savo kelionę Europoje.

Jeigu šiam B. Obama planui bus pritarta, jis bus konkrečiausias jo žingsnis siekiant nuraminti sąjungininkes Rytų Europoje ir parodyti Rusijai, kad JAV tvirtai reaguos į jos veiksmus dėl Ukrainos.

Baltųjų rūmų pareiškime pažymima, kad JAV yra „labai susirūpinusios dėl Rusijos (įvykdytos) Krymo okupacijos ir bandymo (ji) aneksuoti, ir kitų provokacinių veiksmų Ukrainoje”.

Pagal šią iniciatyvą būtų rengiama daugiau pratybų, mokymų ir intensyvinamos iš JAV į Europą siunčiamų oro bei sausumos pajėgų rotacinės misijos.

Be to, į Rytų Europos šalis būtų pasiųstos JAV planuotojų grupės ir būtų parengti konkursai įrangai įsigyti bei gerinti infrastruktūrai, kuri galėtų būti naudojama sparčiam NATO pajėgų dislokavimui.

N. Sarkozy ir V. Putinas surengė „privatų” susitikimą

Maskva (BNS) – Buvęs Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy pranešė, kad birželio 2 dieną buvo privačiai susitikęs su Rusijos vadovu Vladimiru Putinu, tačiau neatkleidė, apie ką jiedu kalbėjosi.

„Susitikau su juo, mes netgi papietavome kartu”, – pasakojo N. Sarkozy, išėjęs po koncerto Maskvoje, kurį surengė jo žmona Carla Bruni.

Kilus diplomatinei krizei dėl Ukrainos, V. Putino kontaktų su Vakarų pareigūnais smarkiai sumažėjo. Kremlius atstovas spaudai Dmitrijus Peskovas nurodė, kad N. Sarkozy su V. Putinu susitiko Juodosios jūros kurorte Sočyje. Jis pridūrė, kad tas susitikimas buvo „privataus pobūdžio”, o N. Sarkozy, baigęs kadenciją 2012 metais, taip pat nekommentavo jokių pokalbio detalių.

Dabartinis Prancūzijos prezidentas Francois Hollande susitiks su V. Putinu Paryžiuje birželio 4 dieną.

Iš k.: V. Putinas ir N. Sarkozy

RIA/Scanpix nuotr.

Po susitikimo su V. Putinu N. Sarkozy nuvyko į savo žmonos koncertą Rusijos sostinėje, kuriame pasirodė praėjus maždaug valandai nuo jo pradžios, bet sulaukė audringų plojimų po renginio, kai klausytojai suprato, kad tarp jų yra buvęs Prancūzijos prezidentas.

Buvęs Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder, ilgametis Rusijos prezidento draugas, sulaukė griežtos kritikos, kai per patį Ukrainos krizės įkarštį buvo pastebėdamas besiglebėsciuojantis su V. Putinu per vieną privatų vakarėlį Sankt Peterburge.

Ispanijos antimonarchistai išėjo į gatves

Madridas (BNS) – Karaliui Juan Carlos atsisakius sosto, tūkstančiai antimonarchistų visoje Ispanijoje išėjo į gatves reikalauti balsavimo dėl monarchijos likimo.

Protestuotojai reikalauja, kad vietoje sosto perdavimo kronprincui Felipe, kuris bus karalius Felipe VI, būtų surengtas referendumas dėl paties monarchijos išlikimo.

Po karaliaus pareiškimo, kad jis atsisako sosto sūnaus labui, vėlai vakare tūkstančiai žmonių susirinko Saulės vartų aikštėje Madrido centre, o policija blokavo priėjimus prie netoliese esančių karaliaus rūmų. Mitingai buvo sušaukti ir kituose didžiuosiuose šalies miestuose.

Juan Carlos pelnė didelę asmeninę pagarbą už vaidmenį, kurį po F. Franco mirties suvaidino Ispanijai pereinant prie demokratijos, įskaitant pasirodymą per nacionalinę televiziją

1981 metų vasarį, kuriuo sustabdė kariškių bandymą įvykdyti perversmą.

Tačiau daugelis ispanų pasipiktino sužinoję, kad karalius 2012 metais buvo išvykęs į prabangią dramblių medžioklę Afrikoje, nors jo pavaldiniai tuo metu kentė krizę ir 25 proc. nedarbą.

Pasipiktinimas padidėjo, kai karaliaus duktė Cristina buvo oficialiai paskelbta įtariamąja tyrime dėl jos vyro Inaki Urdangarino verslo praktikos.

Šių metų sausį paskelbti visuomenės nuomonės tyrimo apklausos rezultatai rodė, kad parama karaliui sumažėjo iki 41 proc., o žmonių, kurie nori, kad jis atsisakytų sosto Felipe naudai, skaičius padidėjo iki 62 procentų.

Didžiausią nerimą rojalistams kelia tai, kad tik 49 proc. tos apklausos dalyvių pritarė pačiai monarchijai.

VERSLO NAUJIENOS

Igyvendinus EK pasiūlymus gali didėti mokesčiai

Igyvendinus visus Europos Komisijos (EK) finansinius pasiūlymus Lietuvai, šalies gyventojams ant pečių gali kristi didesnė mokesčių našta, – teigė premjeras Algirdas Butkevičius. Pasak jo, Lietuva apdairiai žiūri į EK pasiūlymų sąrašą ir kol kas įgyvendina tuos, kurie yra būtini.

Premjeras nesutiko, kad šalies valdžia pro pirštus žiūri į Briuselio pateiktus siūlymus, ką Lietuva turi taisyti ekonomikoje. A. Butkevičiaus nesutinka, jog skirtingai nei siūlo EK, nėra reikalingi nauji mokesčiai.

„Matome, kad ekonominė situacija gerėja, vartojimas auga, darbo vietų skaičius didėja. Tikiuosi, kad tokia situacija ir tendencijos išliks ir žiūrint į perspektyvą. Norime toliau plėsti apmokestinamąją bazę, kas leistų generuoti papildomas pajamas visuose biudžetuose“, – teigė premjeras.

Birželio 2 d. Europos Komisija (EK) pateikė pasiūlymus Lietuvai dėl biudžeto, užimtumo ir kitų struktūrinių reformų, kurias kiekviena ES valstybė narė turėtų įgyvendinti per ateinančius 12–18 mėnesių, kad sustiprintų ekonomikos augimą. Šie pasiūlymai parengti remiantis detalio kiekvienos šalies situacija, jose patariama, kaip skatinti augimą, didinti konkurencingumą ir kurti darbo vietas per 2014–2015 m. laikotarpį.

ELTA

Gegužę bankrutavo 140 įmonių

Gegužės mėnesį bankrutuojančiomis tapo 140 šalies įmonių, iš kurių daugiausiai užsiėmė didmeninės prekybos veikla – iš viso 37, arba beveik tiek pat, kiek vidutiniškai per ankstesnius 2014 metų mėnesius.

Bendras naujai bankrutuojančių įmonių skaičius gegužę taip pat sutampa su penkių šių metų mėnesių vidurkiu, rodo kreditų biuro „Creditinfo“ analizė pagal Registrų centro duomenis.

Iš mažmeninės prekybos sektoriaus gegužės mėnesį bankrutavusiomis tapo 27 įmonės, iš transporto sektoriaus – 23 įmonės. Atsižvelgiant į augantį įmonių skaičių Lietuvoje ir bendras bankrutuojančių įmonių tendencijas, prognozuojamas įmonių bankrotų lygis 2014 metais turėtų išlikti panašus kaip ir praėjusiais metais.

Bankrutuojančios statusą praėjusį mėnesį įgijo buitinių prietaisų didmeninės prekybos įmonė „Tvisteris“, kurios pajamos 2012 metais siekė 88,4 mln. litų. Antra didžiausia bankrutuojanti įmonė gegužę – Tauragės maisto pramonės bendrovė „Lignesa“, kurios pajamos 2012 – aisiais buvo 27 mln. litų. Šiuo metu „Lignesa“ turi 47 darbuotojus.

BNS

Kalbos klaidos kenkia įmonių įvaizdžiui

Kalbos technologijų bendrovės „Tilde IT“ užsakymu atliktas visuomenės nuomonės tyrimas rodo, jog kas antras gyventojas mano, kad kalbos klaidos kenkia įmonių įvaizdžiui. Kas antram Lietuvos gyventojui kalbos klaidos įmonių interneto svetainėse, įvairiuose dokumentuose ar reklaminėse priemonėse siejasi su prastu bendrovės įvaizdžiu, o 63 proc. gyventojų nuomone, taisyklinga rašyba turėtų vienodai rūpintis tiek verslo, tiek valstybinių institucijų atstovai.

Tyrimo rezultatai atskleidė, jog labiausiai klaidos atbaido išsilavinusius ir turtingiausias žmones. Iš pusės gyventojų, manančių, kad netaisyklingas lietuvių kalbos vartojimas kenkia įmonių įvaizdžiui, didžioji dalis (63 proc.) yra įgiję aukštąjį išsilavinimą ir gauna didžiausias pajamas (58 proc.). Tuo tarpu gyventojai, turintys nebaigtą vidurinį išsilavinimą ir mažiausias pajamas, su šiuo teiginiu sutiko beveik du kartus rečiau (atitinkamai 35 proc. ir 43 proc.). Šiek tiek dažniau neigiamai klaidas vertina moterys (53 proc.) negu vyrai (49 proc.).

Tyrimo duomenys taip pat parodė, kad penktadalis gyventojų bendroves, paliekančias rašybos klaidų, vertina kaip nepatinkamas, ir tik dešimtadalis (9 proc.) mano, jog tokios klaidos nekenkia įmonių įvaizdžiui. 23 proc. gyventojų, dažniausiai turinčių nebaigtą vidurinį išsilavinimą, prisipažino tokių klaidų visai nepastebintys.

ELTA

TILDE

Nykstančių ūkinių gyvūnų saugojimas

Šiurkščiavilnės avys

www.zemaitijospaveldas.eu nuotr.

Problema, kaip išsaugoti nykstančias ūkinių gyvūnų veisles, vis dar aktuali. Gali būti, kad ateityje ji bus dar aktualesnė, nes ūkininkams svarbiau gauti daugiau produkcijos nei rūpintis tautiniu paveldu. Tuo tikslu Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Gyvulininkystės institute (LGI) surengta tarptautinė konferencija „Ūkinių gyvūnų genetiniai išteklių ir jų saugojimo įvairovė“ bei tradicinė nykstančių ūkinių gyvūnų veislių paroda.

Į konferenciją atvyko mokslininkai iš Graikijos, Vokietijos, Slovėnijos, Lenkijos, Slovakijos, Latvijos ir Estijos.

Pranešimus skaitė labai ryškios asmenybės – tai Aristotelio (Graikija) universiteto profesorius Andreas Georgoudis ir Vokietijos Gyvūnų veisimo instituto, federalinio žemės ūkio tyrimų, selekcijos ir genetinių išteklių centro profesorius Eildert Groeneveld. Tai garsūs mokslininkai, kurie yra savo šalių nacionaliniai koordinatoriai, taip pat formuojantys genetinių išteklių saugojimo europinę politiką.

Eildert Groeneveld yra padėjęs Lietuvai tvarkyti duomenų bazes „Genetinių išteklių išsaugojimas – tai šalies išpareigojimas saugoti veisles ateities kartoms“. Tačiau mokslininkai pripažįsta, kad, nepaisant visų pastangų, dalis mūsų protėvių išvestų rūšių ir veislių jau prarastos.

LGI direktorė Violeta Juškienė sakė, jog kiekviena tauta rūpinasi savo papročiais, tradicijomis, puoselėja savo kalbą, saugo kultūrinį ir gyvąjį paveldą. Tačiau kasdien išnyksta nemažai augalų bei gyvūnų rūšių, o be žmogaus rūpesčio galime prarasti dar daugiau. Neveltui 1992 m. Rio de Janeiro pasirašyta Jungtinių Tautų Biologinės įvairovės išsaugojimo konvencija, kad būtų išsaugota bent tai, kas yra išlikę šiandien, ir būtų perduota ateities kartoms. Ji taip pat pabrėžė, kad jau daug gyvūnų rūšių prarasta, bet kas išliko iki šių dienų, mūsų pareiga išsaugoti.

Baisogalos dvaro parke surengtoje parodoje „Nykstantys gyvūnai: praeitis ir dabartis“ buvo demonstruojami ūkininkų ir LGI auginami gyvūnai: Lietuvos baltugariai, šemieji ir žalieji galvijai, žemaitukų ir Lietuvos sunkiųjų veislės arkliai, Lietuvos šiurkščiavilnės ir juodgalvės avys, vištinės žąsys, taip pat ožkos, lietuvių skalikai (nuo XVI a. žinoma seniausia lietuviškų medžioklinių šunų veislė), balandžiai, triušiai. Dėl afrikinio kiaulių maro pavojaus šįkart parodoje nebuvo kiaulių – Lietuvos vietinių ir senojo genotipo baltųjų.

Lietuvos šiurkščiavilnės avys įtrauktos į Pasaulio žemės ūkio gyvūnų katalogą. Iki XX a. pradžios jos buvo auginamos asmeniniuose ūkiuose visoje Lietuvoje. Ties išnykimo riba jos atsidūrė 1949 m., kai buvo uždrausta kergti avis su šiurkščiavilniais aviniais. Pasak V. Juškienės, paroda nėra didelė, tačiau tai proga pamatyti ir pažinti mūsų nacionalines veisles, pasistengti, kad tautinis paveldas nenuieitų užmarštin. Su jomis susipažino ir renginio svečiai, tarptautinės konferencijos dalyviai, visą dieną po parodą zujo moksleiviai.

Pasak Lietuvos nykstančių ūkinių gyvūnų genetinių išteklių apsaugos koordinavimo centro vadovės ir LGI mokslininkės Rūtos Šveistienės, ES ir nacionalinio biudžeto skirtos lėšos nykstančioms veislėms išsaugoti buvo neabejotina paskata auginti senųjų veislių gyvūnus, todėl šalies žemdirbių susidomėjimas senųjų veislių gyvūlais ir paukščiais buvo gerokai išaugęs. Mokslininkų ir augintojų pastangos davė rezultatų – daugumos saugomų veislių gyvūnų padaugėjo. Dar kartą buvo kartojama sena tiesa: žemės ūkio gyvūnų genofondas – kiekvienos tautos nacionalinis turtas, kuriuo privalu rūpintis.

Mūsų ūkis inf.

Parengė Vitalius Zaikauskas

Valiutų santykis (2014 metų birželio 3 d.)

1 USD (JAV doleris) – 2,53 LTL
1 EUR (euras) – 3,45 LTL
1 AUD (Australijos doleris) – 2,35 LTL
1 CAD (Kanados doleris) – 2,34 LTL
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,25 LTL
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,15 LTL

Dešimtys lietuvių kolonijas pakėlusiu kunigų, inžinierių, mokytojų, verslininkų išėjo čia mokslus. Nors daugėjo tokių ypatingai gabių ir pasišventusių jaunų žmonių, kurie sekė dr. Jono Šliūpo pėdomis (pastarasis baigė John Hopkins universitetą) ir ieškojo paties geriausio išsilavinimo.

Imigracijos į JAV durims užsirenkus, Amerikos lietuvių inteligentiškas nepasitenkinimas buvo tikrai nemenkas. Jie jau gerokai anksčiau suprato, ką reiškia diasporos lietuviškumo kokybei nauji atvykėliai. Viskas, kas nutiko Amerikos lietuvių kolonijose iki 1920 m., galėjo būti suvokta tik kaip *pereinamoji lietuvių išeivijos stadija, kada lietuviai savo kolonijas dar tik kūrė.*

Amerikietiška kultūra vis labiau smelkiantis į senųjų imigrantų sąmonę ir dėl to jiems tostant nuo tradicinės lietuviybės, nauji lietuvių išeivių būriai palaikė senųjų imigrantų lietuvišką tapatumą. Sąlygų pasikeitimas daugeliui anuo metu atrodė tarsi fatališkas ženklas, uždedantis ant diasporos laikinumo lemties žymę.

*Imigracijai į Ameriką užsidarius, taigi sustabdžius tuo būdu naujų lietuvių tautos jėgų iš senos tėvynės plaukimą, Amerikos lietuvių jaunimas, augdamas, jau visai persiima JAV gyvenimo papročiais, kultūra, labiausiai gi sportu. Jie nėra ir nebus atneštų Amerikon lietuvių tradicijų ir viso to, kas brangintina lietuvių tautai, palai-kytojais. Imigracijos durims užsida-rius brangintos lietuvių tautos tautiškos ypatybės Amerikoje staiga sumažėjo. Tas jau ryškiai vaizduoja, kad lietuviybės klausimas išeivijoje atsidūrė tragingoj padėty.*³⁴⁴

Pačios Amerikos lietuvių diasporos intelektualinė refleksija atsiliko nuo vykstančių procesų. Nors diasporos ateities svarstybos ir sąmoningo dalyvavimo diasporos tapatybės kūryboje 1920–1940 m. nėra rimtai tyrinėtoms, nors mes menkai žinome, kuo buvo užimtos anuometinių JAV lietuvių šviesuolių galvos, tačiau labai tikėtina, kad dėl naujų lietuviškumo formų emigracijoje, eventualių amerikietiškosios ir lietuviškosios tapatybių mišinių susidarymas nevirto nei galvos skausmu, nei save konstruojančios diasporos išminties uždaviniu.

Jautrus Amerikos lietuvių jaunosios kartos gyvenimo atstovas Petras Babickas labai paprastai aiškino lietuviškumo ženklų nykimą. Anot jo, ilgmečio juodo darbo iškamuoti emigrantai visą savo gyvenimo uždarbį skirdavo savo vaikų mokslams, sugėbėdavo juos leisti net į gerus universitetus. Gabiausi vaikai baigdavo mokslus neretai su pagyrimais, pasižymėję ir įsiliedavo į Amerikos visuomenės gyvenimą kaip profesionalai inteligentai. Išauklėti geroje Amerikos mokykloje retai kada jau benorėdavo sugrįžti atgal į primityvią ir trauminių atminčių prisodrintą senųjų išeivių aplinką. Liūdnas, net jei ir neužburtas ratas: išeivio siekis geresnio ir šviesesnio rytojaus savo vaikams dažniausiai reiškė postūmį tolyn nuo jų pačių vargo ir tapatybės vietų. P. Babickas desperatiškai svarstė:

*Labai gaila, bet taip yra – labai mažas nuošimtis mokslus baigusios jaunuomenės grįžo į lietuvių visuomenę senajai gvardijai tolimesnei kovai už išlaikymą lietuviškumo kolonijose pakeisti. Bet juo labiau jaunuomenė amerikėjo, juo daugiau iš jos tarpo atsirasdavo paskirų asmenų, kurie su visu idealizmu šokdavo dirbti tautiško darbo, bet, deja, tai buvo vienetai.*³⁴⁵

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

111

JAV lietuvių kalendorius S. Dariaus ir S. Girėno žygdarbiui įamžinti

Daugelis lietuvių organizacijų sunkiai derino siekį daugiau laimėti Amerikos visuomenės gyvenime su lietuviškais tautinėmis intencijomis. Net ilgiausią nepertraukiamą istoriją turinti katalikiška brolija *Lietuvos vyčiai* vis labiau perėjo prie anglų kalbos ir vis dažniau vadinosi *Knights of Lithuania*. Diasporos virsmas lietuviškos atminties ir sentimentų, tačiau anglų kalbos ir amerikietiško papročio bendruomene nebuvo palydėtas kokių nors teorinių, intelektualinių svarstybų. Nors visi matė, kad etnolingvistinė diasporos forma yra neilgalaikė, nors visi pavyzdžiai žiūrėjo į anglakalbius, britų nekenčiančius ir nepaliaujamai besiorganizuojančius airius, tačiau pozityvių anglakalbės lietuvių diasporos charakteristikų nie-

kas nedemonstravo. Lietuvių diasporos tapatumo nervai ir toliau kone išimtinai buvo pajungti kalbai. Nei graikai, nei airiai, nei didesne dalimi žydai ir lenkai savo bendruomenės gyvasties nebuvo susiję su vienteliu faktoriumi. Kalbinė tapatybė amerikietiška tautų lydimo katilė buvo pasmerkta, geriausiu atveju paliekant jai hermetinės, ritualinės kalbos funkciją. Lietuviams tai atrodė lyg fatališka neišvengiamos išeivijos mirties pranašystė. Kitos Vidurio Rytų Europos išeivių diasporos, pradedant lenkais ir baigiant vokiečiais, savo tapatumo atramas buvo išdėliojusios ant platesnių pamatų, kuriuose kalbos akmuo buvo svarbus, bet ne vienintelis.

Lietuvių tauta nuo Pensilvanijos kalvų atrodė kaip diasporinė, toli-

muose kraštuose išsibarsčiusi, pamažu tampanti keliakalbe bendros atminties bendruomenė. Tačiau kokių nors šią būseną atliepančių aiškinimų nebuvo daug. Iš Lietuvos išsinešta lingvistinė tautos konstrukcija – filologijos produktas – diasporoje gana greitai eizėjo nuo metų svorio. O naujas sąmoningumas nesivystė, nors ir teorinių atsparos taškų, ir kitų tautų diasporų pavyzdžiai buvo visai greta. Tai buvo jaučiama, bet nuo emocinio jautrumo nebuvo pereita prie gyvenimo eksperimentais tikrinamų teorijų ir vaizdinių. Pati Amerikos lietuvių diaspora nebegalėjo būti veiklesnė.

1935 m. pradėjus Lietuvoje mąstyti apie diasporinės tautos arba pasaulio lietuvių organizuotas formas, buvo pirmąsyk apsižiūrėta, kad Lietuva turi didelę moralinę skolą Amerikos lietuviams.

Iki šiol jokių išorinių pastangų lietuviybės palaikymui be vieno kito asmens nebuvo dėta. Nežinia, dėl kokių sumetimų nei Lietuvos visuomenė, nei Lietuvos kultūrinės organizacijos, nei valdiškos sferos visai nesistengia, o jei ir stengiasi, tai visai mažai, su ta tragiška mūsų tautos trėdalo būkle. Kodėl taip yra? Ar dabartis, ar istorija galės paaiškinti? Ar visada tas bus, ar nepakitės dalykai geroj pusėj? Ateitis tai parodys.

*Niekas negali nuginčyti, kad Lietuva daug gero gavo ir gauna iš išeivijoje gyvenančių lietuvių. Argi neturėtų Lietuvos lietuviams skaudėti širdis, kad tas gėrybių šaltinis, jį paliekant materialiai dalykų eigai, žus? Turint tai galvoje ir turėtų Lietuvos visuomenė rūpintis išeivijos likimu. Čia yra ne tik altruistiškos, bet ir materijališkos Lietuvos lietuvių pareigos. Amerikos gi lietuvių prievolės gali remtis beveik tik altruistiškais sumetimais; tautybės branginimu, kad ji nežūtų. Amerikos lietuvių visus materijališkus savo gyvenimo reikalus veik išimtinai aprūpina be Lietuvos brolių pagalbos. Jiems materijališkai nėra ko bijoti, kad su jų išnykimu žus ir jų ainiai Amerikoje, nes jie vis tiek savo būkle, savo reikalus aprūpins iš tos šalies šaltinių, kurioje jie yra gimę. Kitaip tariant visai nežinos apie Lietuvos lietuvių, kad pastarieji su savo kultūros prikrautais aruodais pavėlavo laiku ateiti pagalbon.*³⁴⁶

344. Puskunigis, P. Amerikos lietuviai ir jų tautiška sąmonė. In: Pasaulio lietuviai, p. 37.

345. Babickas, Petras. Amerikos lietuvių jaunimas. In: Pasaulio lietuviai, p. 66.

346. Ten pat, p. 36.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
 EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
 ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
 LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
 KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
 RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
 ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
 EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
 BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
 WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
 BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Lietuvių DP – Perkeltųjų asmenų – istorijos: Erika Dilytė Brooks

Balzeko lietuvių kultūros istorijos muziejus kartu su Latvių liaudies meno muziejumi bei Čikagos estų namais rengia parodą apie asmenis, Antrojo pasaulinio karo metais palikusius savo tėvynes ir pasitraukusius į Vakarų. Šiam dideliame projektui, kuris tęsis ir kvies į įvairius renginius ištisis metus renkami liudininkų pasakojimai, atsiminimai, nuotraukos, dokumentai.

Norėdami iš anksto susipažinti su paroda, kviečiame skaityti „Perkeltųjų asmenų istorijas“ – šį kartą pasakojame apie **Eriką Dilytę Brooks**.

Išvykimas

Erika Dilytė gimė 1944 m. Vokietijoje, vienoje iš DP stovyklų. Tėvas, Povilas Dilys, senos evangelikų reformatų giminės palikuonis, kunigas, o jos mama, iškilus tarpukario Lietuvos evangelikų reformatų generalinio superintendente prof. dr. Povilo Jakubėno dukra Halina Jakubėnaitė-Dilienė, kartu su dviem sūnumis iš pirmos santuokos ir Erikos seneliais gimtuosius Biržus paliko 1941 m.

Gyvenimas DP stovykloje

Vokietijoje Dilių šeima pasisekė įsikurti nedideliame name, kuris tapo ne tik prieglobsčiu jų šeimai, bet ir pagalbine stotele kitiems karo pabėgėliams. Jie naudodavosi Dilių namų adresu Vokietijoje pildydami oficialius dokumentus, korespondencijai gauti. Kaip atsimeina gerb. Erika, būnant Vokietijoje jai, kaip vaikai, kiekvienas vakaras atrodė lyg šventė, nes namai nuolat buvo pilni žmonių. Nors aki vaizdu, kad ką tik savo tėvynę okupacijoje palikusiems ir į nežinią keliaujantiems lietuviams nebuvo nei ką, nei iš ko švęsti, tačiau Erikos mama neatsakydavo nei vienam ieškančiam pagalbos. Jų laikini namai buvo atviri visiems.

Erikos tėvai, Povilas ir Halina Diliai buvo itin išsilavinę, mokėjo net po kelias kalbas. Abu kalbėjo, skaitė, rašė lietuviškai, latviškai, lenkiškai, rusiškai (galėjo suprasti ir susikalbėti kitomis slavų kalbomis: ukrainiečių, čekų, serbų), prancūziškai, ispaniškai, vokiškai, angliškai, lotyniškai, Povilas dar mokėjo ir graikų bei hebrajų, o Halina – jidiš kalbas. Gyvendamas Vokietijoje Povilas Dilys Kylio universitete (vok. Christian-Albrechts-Universität zu Kiel) – 1945 m. baigė ekonomikos mokslus. Iki 1951 m. buvo šio universiteto Pasaulio ūkio instituto bibliotekos Rytų Europos skyriaus vedėjas, žmona Halina dirbo raštinėse, Erika su broliais lankė mokyklą.

Atvykimas ir įsikūrimas JAV

Vokietiją Dilių šeima paliko 1951 m. spalį. Laivu atplaukė į Bostoną jie iškart išvyko į Čikagą, kurioje ir įsikūrė. Povilas Dilys 1952 m. tapo Čikagos evangelikų reformatų parapijos kunigas, taip pat dirbo Čikagos universiteto bibliotekoje. Išėivijos lietuvių

Padovanotas servizas

Rūtos Akelaitytės nuotr.

reformatų Sinodas 1966 m. gegužės 25 d. jį išrinko superintendantu. Vėliau buvo jis išrinktas išėivijos lietuvių reformatų Bažnyčios dvasiniu vadovu – generaliniu superintendantu.

Erika pasakoja, kaip jai, ką tik atvykusiai į Ameriką ir mokančiai tik vokiečių kalbą (lietuvių dar taip pat nemokėjo) buvo sunku pritaipyti, ypač mokykloje. Ne itin tolerantiškoje mokyklos bendruomenėje teko susilaukti patyčių ne tik iš bendraklasė, bet ir iš mokytojų. Tačiau imlumą kalboms iš tėvų paveldėjusiai Erikai, kelias išmokyti anglų k. nebuvo ilgas ir sudėtingas. Šeimynykščius ji vieną dieną taip pat itin nustebino staiga prakalbusi lietuviškai. „Visą laiką girdėdavau mamą kalbant su broliais, dainuojant lietuviškai, stengiausi atsiminti žodžius, mintyse repetuodavau, kol galiausiai vieną dieną ėmiau ir prašėkau tėvų gimtąją kalbą“ – atsiminimais dalijosi Erika D. Brooks. Vėliau lankydamą Čikagos aukštesniąją lietuvišką mokyklą Erika išmoko lietuviškai skaityti, rašyti, ten taip pat mokėsi Lietuvos istorijos, geografijos, literatūros.

Dilių šeima aktyviai dalyvavo lietuvių bendruomenės veikloje, Erika nuo 1954 m. priklauso skautams, ir yra skautų akademikų dvasinė vadovė. Iliojaus universitete baigusi pedagogikos mokslus Erika mokytojavimui pradines mokyklose atidavė 40 metų, taip pat mokytojavo Donelaičio ir Čikagos Lituanistines šeštadienines mokyklose. Pasekusi tėvo pėdomis jau

Erika D. Brooks Asmeninio archyvo nuotr.

daugiau kaip 20 metų yra Čikagos lietuvių evangelikų reformatų dvasininke, priklauso Balzeko lietuvių kultūros muziejaus moterų gildijai, Čikagos lietuvių moterų klubui.

Erika D. Brooks muziejaus parodai padovanojo savo dėdės, kompozitoriaus Vlodo Jakubėno servizą, atsiplukdytą iš Vokietijos į Ameriką 1949 m. Ant kiekvienos servizo dalies kitos pusės yra antspaudas, kuriame užrašyta: Schwarzenhammer, Bavaria, U.S zone. Servizas bus eksponuojamas parodoje:

Parengė: **Rūta Akelaitytė**

Tarptautinis krepšinio turnyras skirtas Lietuvos ambasados 90-mečiui

Washington DC varžysis lietuviai ir JAV diplomatijos krepšininkai

Šeštadienį, birželio 7 d. Washingtone įvykis tradicinis Lietuvos Respublikos ambasados JAV ir Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos rengiamas krepšinio turnyras, kuris šiais metais skiriamas 90-osioms LR ambasados JAV įsikūrimo Washingtono metinėms paminėti

„Tai seniausiai veikianti Lietuvos Respublikos ambasada, kurios veikla niekuomet nebuvo nutrūkusi, o per visą sovietų okupacijos laikotarpį ambasada buvo tapusi mūsų laisvės simboliu ir vilties žiburiu“, – kalbėjo Lietuvos ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis. „Washingtono dirbę Lietuvos diplomatai, kartu su JAV lietuviams reikšmingai prisidėjo prie mūsų valstybės Nepriklausomybės atkūrimo ir jos tarptautinio pripažinimo, o vėliau ir valstybingumo įtvirtinimo per pilnateisę narystę NATO ir Europos Sąjungoje. Šiandieniniai Lietuvos diplomatų tikslai – valstybės ir jos piliečių interesų atstovavimas, strateginės partnerystės su JAV stiprinimas, mūsų šalies žinomumo didinimas Jungtinėse Valstijose, čia gyvenančių Lietuvos piliečių ir draugų telkimas yra neatsiejami nuo lietuviško tapatumo dalimi tapusio krepšinio, kuris, beje ir JAV yra viena populiariausių sporto šakų, todėl ambasados jubiliejaus paminėjimas krepšinio turnyru turi didelę simbolinę prasmę“, – baigė ambasadorius.

Jau 11-tą kartą rengiamame ambasados taurės turnyre šiemet varžysis didžiausias komandų skaičius – 12, tarp kurių Amerikos lietuvių komandos iš New York, Los Angeles, Čikagos, Baltimorės, Texas valstijos ir kitų vietovių. Net 5 komandos, įskaitant diplomatus, atstovaus Washington, DC. Lietuvos ambasados kolektyvas kartu su kolegomis iš Ispanijos, Airijos, Belgijos ir Ukrainos ambasadų sudarys bendrą diplomatų komandą, simboliu „Diplomats United for Ukraine“ (Diplomatai susivieniję už Ukrainą) pavadinimu, išreiškdami solidarumą su Ukrainos valstybe ir tauta, Rusijos įvykdytos agresijos ir toliau tebesitęsiančių provokacijų akivaizdoje. Turnyre, taip pat dalyvaus JAV Valstybės Departamento ir Latvijos ambasadų komandos.

„90th Anniversary Basketball Cup“ turnyro varžybos vyks Southern Regional Technology and Recreation Complex arenoje (7007 Bock Road, Fort Washington, MD 20744) nuo 10 val. ryto. Turnyro atidarymo rungtynėse susirems jungtinė diplomatų komanda „Diplomats United for Ukraine“ ir JAV Valstybės Departamento krepšininkai, kurie praėitų metų turnyre pasirodė itin sėkmingai, patekdami į turnyro pusfinalį, o šiemet neslepia ambicijų keliauti dar toliau. Finalinės turnyro rungtynės numatytos 4:30 val. p. p., o pasibaigus varžyboms, nuo 7 val. v., Lietuvos ambasadoje įvykis apdovanojimų išklimės, kuriose turnyro nugalėtojų komandoms bus įteikti Lietuvos krepšinio federacijos ir turnyro organizatorių įsteigti apdovanojimai.

LR ambasados Washingtono info

Lietuvių DP – Perkeltųjų asmenų paroda

NO HOME TO GO TO
THE STORY OF BALTIC
DISPLACED PERSONS, 1944–1952

Parodos peržiūra vyks

**2014 m. rugpjūčio 23 d. nuo 3 val. p. p.
Daley Plaza, Chicago.**

Parodos atidarymo popietė

rugpjūčio 24 d. nuo 2 val. p. p. iki 4 val. p. p.

**Balzeko lietuvių kultūros muziejuje,
6500 S. Pulaski Rd, Chicago.**

*Maloniai kviečiame dalyvauti
bei paremti parodos atidarymą!*

Kviečiame prisidėti:

Iš asmenų pasitraukusių į Vakarų Antrojo pasaulinio karo metais ar jų giminaičių labai laukiame nuotraukų ar atsivežtų daiktų, taip pat prašytume užpildyti anketą el. paštu: [http:// balzekasmuseum.org](http://balzekasmuseum.org)

Su Balzeko muziejaus darbuotojais galite susisiekti
telefonu: **773-582-6500** arba el. paštu: info@balzekasmuseum.org

Čikagoje atidarytas dr. Tomo Remeikio Politinių mokslų archyvas

Planuojama archyvą išvystyti į Sovietų okupacijos ir rezistencijos mokslo centrą

Atkelta iš 1 psl.

Prieš perkerpant kaspiną, atskyrusi svečius nuo naujai įrengto archyvo, LTSC tarybos pirmininkas Robertas Vitas prabilo: „Aš esu anksčiau daug sykių sakęs, kad XX a. Amerikoje, mes matėme tris pasižymėjusius politinių mokslų daktarus – Leoną Sabaliūną, Vytautą Vardį ir Tomą Remeikį. Dr. Remeikio specialybė – okupacija ir rezistencija. Partizanų ginklas buvo šautuvas, Tomo Remeikio ginklas – plunksna.“

Dr. Tomas Remeikis mirė 2013 m. birželio 23 d. Jo gyvenimas buvo pašvęstas mokslinei ir visuomeninei veiklai. 1963 metais Illinois universitete apgynė daktarato disertaciją „Lietuvos komunistų partija: istorinė ir politinė studija“. Ilgus metus profesoriaus Calumet College, skaitė paskaitas Čikagos Pedagoginiame institute bei Lituanistikos seminaruose prie Ohio universiteto. Jo politinės apžvalgos buvo dažnai skelbiamos spaudoje. Dr. Vitas atkreipė dėmesį į du dr. Remeikio reikšmingiausius darbus. Viena – tai leidinių serija „Violations of Human Rights in Soviet-Occupied Lithuania“. Tai kasmetiniai anglų kalba parašyti leidiniai, kuriuos dr. Remeikis redagavo nuo 1971 iki 1981 m. Jie dokumentavo okupuotos Lietuvos disidentų veiklą bei žmonių teisių pažeidimus. Šie leidiniai buvo platinami JAV valstybės atstovams bei žiniasklaidai. Kita – jo monumentalė knyga: „Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980“.

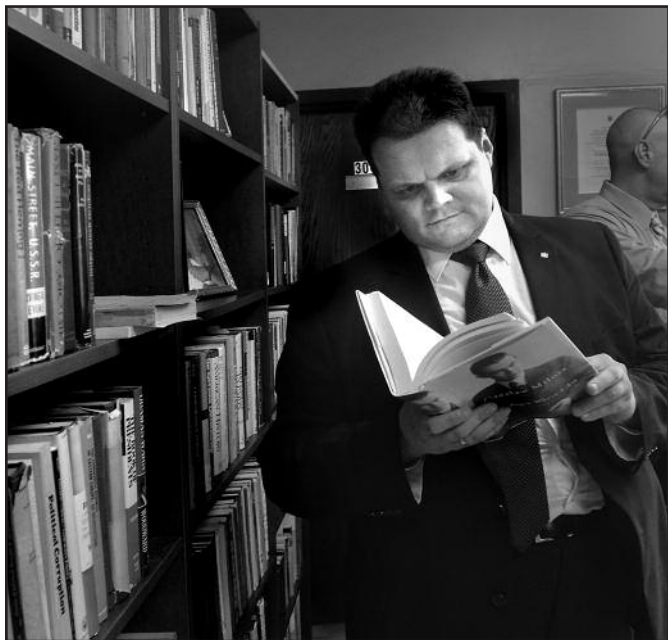

Dr. Tomo Remeikio Politinių mokslų bibliotekos ir archyvo atidaryme, (iš k.): Petras Remeikis, Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, LTSC tarybos pirmininkas dr. Robertas Vitas, dr. Nijolė Remeikienė ir Audrius Remeikis. Jono Kuprio nuotraukos

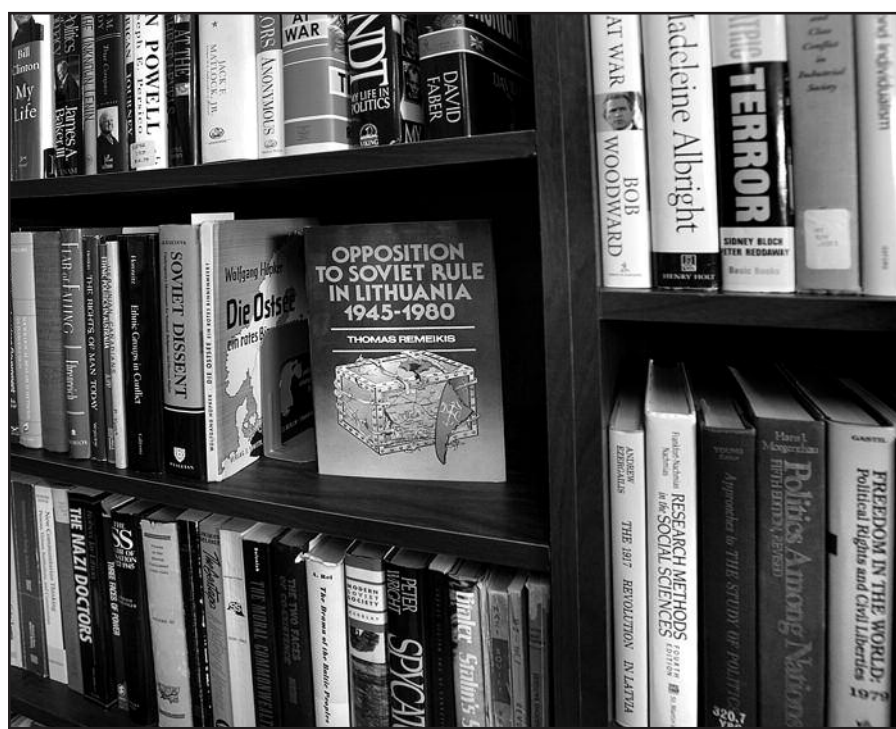
Archyvo atidaryme Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas pabrėžė: „Turbūt sunku ir vertinti tokius žmones kaip prof. Remeikis, jų indėlį į mūsų valstybės išlaisvinimą, į jau atkurtos valstybės kūrimą ir plėtojimą. Kai tie žmonės buvo priversti pasitraukti iš Lietuvos, iš tikrųjų Lietuva neteko didelės dalies savo intelektualinio elito, bet, žiūrint iš šiandienos perspektyvos, tas elitas būtų pabaigęs savo gyvenimus sibiruose arba kalėjimuose. Jie įnešė savo indėlį, kurio negalėjo įnešti partizanai miškuose.“

Dr. Remeikis aktyviai bendradarbiavo su LTSC. Jis buvo vienas iš šio mokslo centro steigėjų ir pirmasis jo tarybos pirmininkas.

Jis norėjo, kad jo sukaupta biblioteka ir rankraščiai būtų prieinami mokslininkams ir studentams. Per atidarymą dr. Remeikio sūnus Audrius Remeikis kalbėjo: „Tėvas buvo labai susirūpinęs, kad jo darbai, jo biblioteka, archyvai, raštai būtų naudojami. Paskutiniaisiais metais aš su juo praleidau daug laiko ir vis klausdavau, ką jis norėtų daryti su savo biblioteka ir su savo raštais.“

Vos atidarius biblioteką, jau knygomis susidomėta.

Dr. Tomo Remeikio bibliotekos vaizdas LTSC patalpose, Čikagoje.

Yra malonu matyti, kad vienas iš jo norų išsipildė. Bet aš žinau, kad jis norėjo dar daugiau, jis norėjo, kad jo biblioteka ir archyvai toliau augtų“.

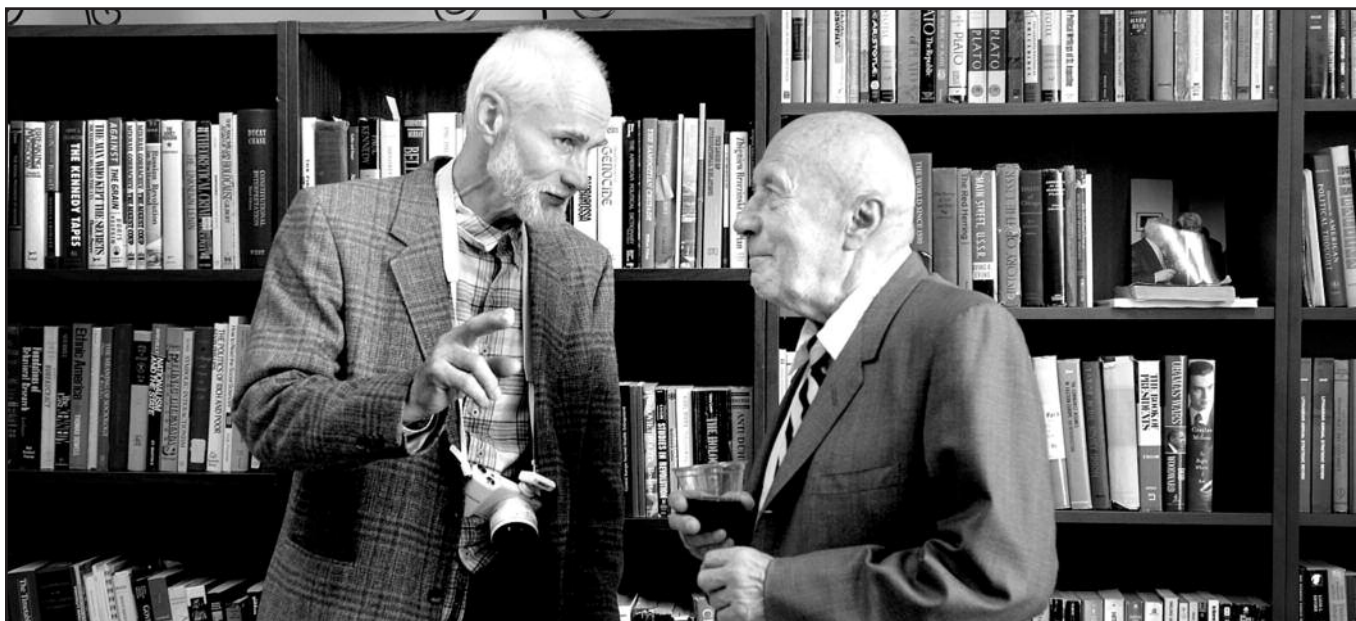
Pasak vykdomosios LTSC direktorės Kristinos Lapienytės, dr. Remeikio archyvas yra didelė vertybė ir tai yra pagrindas toliau jį plėsti: – „Mes dėkojame Remeikių šeimai už šį archyvą. Tai yra puiki pradžia. Mes norėtume čia rinkti medžiagą apie politinius mokslus, ypač rezistenciją. Aš suprantu, kad po okupacijos pabaigos, daug kas nenorėjo galvoti apie okupaciją, apie komunistų viešpatavimą Lietuvoje, bet tenka pripažinti, kad moks-

lininkai tiek Lietuvoje, tiek ir išeivijoje, grįžta prie to etapo. Tai reiškia, kad ta medžiaga šiame archyve ir ką mes ateityje rinksime, tikrai bus naudojama dar dažniau mūsų mokslininkų“.

Dr. Tomo Remeikio politinių mokslų archyve sukaupta medžiaga nuo 1965 m. iki Nepriklausomybės atgavimo; bibliotekoje yra per 500 politinių knygų mokslinė tema. Direktorė Lapienytė tęsė, – „Nors mes pavadiname šį rinkinį „Dr. Tomo Remeikio (vardo) politinių mokslų biblioteka ir archyvu“, bet mes neapsiribosime vien tik dr. Remeikio sukaupta medžiaga. Nebūtų tęstinumo, jeigu mes tik uždarome tą kambarį ir paliekame. Viskas kas yra susiję su Lietuvos politine veikla bus papildoma.“

Dr. Remeikio pageidavimu, jo archyvas yra prieinamas visiems besidomintiems. Lapienytė savo kalboje pridūrė: „Archyvu gali naudotis visi, kas tik nori ir kam yra įdomu. Ir taip yra su visais mūsų archyvais. Juo gali naudotis ne tik magistrantai, doktorantai, bet visi, kurie tuo domisi. Ateikite, skaitykite, domėkitės.“

LTSC prašo ir kviečia visus savo archyvine medžiaga prisidėti prie Dr. Tomo Remeikio politinių mokslų archyvo. Norintys daugiau informacijos gali susipažinti su LTSC tinklalapyje <http://www.lithuanianresearch.org> arba susisiekti su Centro darbuotojais tel. 773-434-4545. LTSC adresas: Lithuanian Research and Studies Center 5600 S. Claremont Ave, Chicago, IL 60636. □

Dr. Tomo Remeikio bibliotekoje skatinamos ir diskusijos. LTSC bendradarbis Juozas Bendikas ir bičiulis Leonardas Gogelis.

„Lietuva niekada nebus viena“

Atkelta iš 1 psl.

Susitikimo akimirka. Iš k.: LR prezidentė Dalia Grybauskaitė, Lenkijos prezidentas Bronisław Komorowski ir JAV prezidentas Barack Obama. R. Dačkaus nuotr.

Susitiko Lietuvos ir JAV prezidentai

Anot LR Prezidentūros pranešimo, Prezidentai aptarė ne vien tik saugumo padėtį Vidurio ir Rytų Europoje, tačiau ir bendradarbiavimo galimybes sprendžiant karinio, energetinio, ekonominio, informacinio ir kibernetinio saugumo klausimus.

Po šio susitikimo D. Grybauskaitė pasakojo, kad: „Kalbėjome ir apie karinį saugumą, ir apie energetinį saugumą. Labai džiaugiuosi, kad Prezidentas Obama pareiškė, jog nuo kitų metų pradeda eksportuoti į Europą didelius skalūninių dujų kiekius. Tai reiškia, kad tarptautinę rinką pasieks pigesnės dujos. Tai numuš kainas. Tai irgi gera žinia, kad energetika nebūtų naudojama kaip viena iš karo formų prieš savo kaimynes. Taigi daug gerų žinių ir tikiuosi, kad šios žinios bus pozityviai įvertintos ir pas mus.“

Kalbant apie aptartus šalies saugumo paliestus klausimus D. Grybauskaitė pastebėjo: „Veikdami kartu galime duoti deramą atsaką agresyviai Rusijai ir užtikrinti mūsų žmonių saugumą. JAV buvimas regione – veiksminga atgrasymo priemonė, tačiau turime ir patys labai atsakingai stiprinti savo gynybinius pajėgumus, ieškoti galimybių mažinti ekonominę ir energetinę priklausomybę nuo nenusipėjamo kaimyno“, – sakė Lietuvos vadovė, po Varšuvoje įvykusio Baltijos ir Vidurio Europos šalių vadovų susitikimo su JAV prezidentu Barack Obama.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė pratęsė savo vizitą Varšuvoje – Lenkijos prezidento Bronisław Komorowski kvietimu dalyvavo Lenkijos laisvės judėjimo 25-erių metų minėjime.

Lenkijos laisvės judėjimo sukaktis

1989 m. birželio 4 d. Lenkijoje įvyko pirmieji laisvi rinkimai į Seimą ir Senatą, kuriuos laimėjo judėjimas „Solidarumas“, buvo suformuota pirmoji nekomunistinė Vyriausybė Vidurio ir Rytų Europoje.

Tais pačiais metais, rugpjūčio 23-ąją, pirmą kartą minėdamos skaudžias Ribbentropo-Molotovo pakto pasekmes Lietuva, Latvija ir Estija susivienijo Baltijos kelyje, kuris simbolizavo okupuotų valstybių laisvės siekį. Šie įvykiai tapo sovietinės imperijos žlugimo pradžia.

Iškilmėse Varšuvoje dalyvavo ES, JAV, Latvijos, Estijos, Suomijos, Čekijos, Slovakijos, Rumunijos, Slovėnijos, Kroatijos, Bulgarijos, Vokietijos, Austrijos, Ukrainos ir Vengrijos Prezidentai, Kanados Premjeras, Belgijos Karalius, Liuksemburgo Didysis Kunigaikštis.

Šalių vadovų susitikimuose aptarti Europos saugumo klausimai Rusijos grėsmės akivaizdoje. Kalbėta apie atsaką ne tik į karines, bet ir į ekonomines, energetines, informacines grėsmes.

JAV prezidentas B. Obama viešagė Lenkijoje susitikimuose vis pabrėždavo JAV išipareigojimus savo sąjungininkams NATO, pademonstruodamas solidarumą su Rytų Europos valstybėmis po Rusijos intervencijos Ukrainoje. „Kaip sąjungininkai turime oficialią pareigą – privalomą sutartinį išipareigojimą – ginti jūsų teritorinį vienišumą. Ir mes ginsime“, – sakė B. Obama. „Lenkija niekada nebus viena. Estija niekada nebus viena. Latvija niekada nebus viena. Lietuva niekada nebus viena. Rumunija niekada nebus viena“, – sakė JAV prezidentas.

Susitikęs su Ukrainos prezidentu Piotru Porošenka jis aiškiai parodė savo palankumą šiai šaliai, neabejoja įvykusiais rinkimais. „Mes nesutiksime su Rusijos (įvykdyta) Krymo okupacija ar jos (įvykdytais) Ukrainos suverenumo pažeidimais“, – sakė B. Obama, kuris kalbėjo praėjus kiek daugiau nei valandai po susitikimo su P. Porošenka ir prieš laukiamą susitikimą su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu Prancūzijoje šį penktadienį.

Iš Varšuvos JAV prezidentas Barack Obama išvyko į Briuselį, kur dalyvaus Didžiojo Septyneto šalių susitikime, kuriame, kaip analitikai mano, stengsis europiečius įtikinti išlaikyti Rusijai ekonominį spaudimą. Nors, anot užsienio žiniasklaidos, kol kas jam ne taip jau gerai ir sekasi. Birželio 6 dieną į Normandiją žada atvykti ir Rusijos prezidentas V. Putinas, nors joks oficialus abiejų Prezidentų susitikimas nėra numatytas. Su Rusijos prezidentu vakarieniaus Prancūzijos prezidentas Francois Holland, su juo susitiks Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas David Cameron, Vokietijos kanclerė Angela Merkel. O būvęs Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy neoficialų susitikimą jau surengė Sočyje.

Pagal žiniasklaidos pranešimus parengė Vitalius Zaikauskas

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

SIŪLO DARBĄ

**Krovinių pervežimo
kompanija ieško
patyrusio dispečerio.**
Tel. 224-619-7312

Apsilankykite

„DRAUGO“

internetinėje svetainėje

www.draugas.org

■ Vyras ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti, išleisti atostogų. **Tel. 630-670-0813.**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja. **Tel. 773-449-0929.**

■ Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos. **Tel. 773-329-9918.**

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasižventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, patyrusi, sąžininga ir atjaučianti, ieško darbo. Vairuoja, turi automobilį, JAV pilietė. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-330-0092.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-707-7902.**

TIK
\$35
pirmiems
metams

DRAUGAS NEWS

Naujas mėnesinis laikraštis
angliškai skaitantiems

**Prenumeruokite sau,
savo vaikams, draugams, vaikaičiams!**

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, Valstija Zip _____

El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629
Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Svarbesni prieskoniai

Apie prieskonius mes paskaitome, bet po kurio laiko ir vėl užmirštame, o daugiausiai mums užkliuva jų lietuviški pavadinimai, nes natūralu, kad jau per daugelį metų įpratę prie jų anglišku vardų. Todėl daugelis skaitytojų prašė pateikti sąrašą labiausiai vartojamų prieskonių.

Prieskonių taku

Mūsų laikais visame pasaulyje vyksta globalizacijos procesai. Didmiesčių restoranų valgiaraščiuose galima rasti viso pasaulio virtuvių įvairiausių patiekalų. Kokybiškų, šviežutėlių ir ekologiškų prieskonių prieinamomis kainomis jau galima įsigyti sveiko maisto arba specialiose parduotuvėse, turguose. Jei anksčiau šeiminkes tenkindavo tik pipirai ir lauro lapeliai, tai dabar daugelyje virtuvių neapneinama be aitriųjų paprikų, dažinių ciberžolių ir įvairių prieskonių mišinių.

Garsusis Miuncheno virėjas bei kulinarinių knygų autorius Alfons Schuhbeck duodamas interviu televizijai kartą pasakė, jog gamindamas patiekalus pirmenybę teikiantis prieskoniams. Prieskonius jis dievinantis ne tik dėl jų skoninių, bet sveikatai naudingų, tai yra virškinimą gerinančių savybių.

Pažinkime prieskonius

Agurklė (*borago officinalis*)

Tai vienmetis augalas, kilęs iš Mažosios Azijos, Lietuvoje ir Amerikoje auginamas daržuose. Žydi birželio-liepos mėnesį. Jauni lapeliai tinka salotoms ir sriuboms, nes jie turi šviežių agurkų kvapą ir teikia sriuboms agurkų skonį. Agurklės ypač tinka šaltibarščiams. Jų mėlynais žiedeliais galima dekoruoti salotas ir sriubas. Agurklės netinka džiovinti ir šaldyti.

Bazilikas kvapusis (*osimum basilicum*)

Tai lūpažiedžių šeimos augalas, kilęs iš Sri Lankos salos ir Rytų Indijos. Plačiai auginamas Prancūzijoje, Ispanijoje ir Italijoje. Baziliko yra keletas atmainų, kurios skiriasi lapų didumu ir spalva. Taip pat skiriasi ir kvapu: vieni primena gvazdikus, kiti – muskato riešutą. Dėl malonaus kvapo ir aštro skonio, kvapusis bazilikas vadinamas karališkuoju prieskoniu. Jo lapus galima vartoti ir vietoje lauro lapų.

Tinka sriuboms, padažams, mėsos, žuvies ir daržovių patiekalams. Sumalto ar džiovinto baziliko lapeliai turi dar stipresnį aromatą. Juos galima maišyti su čiobreliais, rozmarinu. Tokie milteliai net pakeičia pipirus.

Bazilikas gerai veikia virškinimą ir sužadina apetitą. Gydomai veikia šlapimo takus ir inkstus. Šiuo atveju geriausiai tinka jo arbata, kuri taip pat tinka skalauti burną esant gleivinės uždegimui.

Auginkime vazonuose bazilikus ir kiemuose neturėsime vargo su uodais. Jie neperneša bazilikų kvapo.

Dažinė ciberžolė (*turmeric*)

Tai imbierinių šeimos augalo šakniastiebis. Tinkamas priedas daugeliui rytietiškos virtuvės patiekalams, pirmiausiai padažams. Taip pat kiaušinių patiekalams ir salotų padažams.

Gydomasis poveikis: malšina skrandžio bei žarnyno uždegimus. Profilaktinė priemonė nuo širdies bei kraujotakos sutrikimų. Varo tulžį, gerina virškinimą, kepenų darbą. Gydo reumatinius negalavimus. Išoriškai vartojama ciberžolė malšina odos uždegimus. Įsidėmėtina: homeopatijoje ciberžolė skiriama kaip tulžį varantis vaistas.

Čiobrelis (*thymus vulgaris*)

Tai lūpažiedžių šeimos augalas. Malonaus kvapo, jo saulėtos vasaros aromatas jaučiamas žiemą. Jau romėnai čiobrelis naudodavo arbatai, kad išblaškytų melancholiją. Čiobrelių arbata veikia raminančiai, padeda miegui. Čiobrelių yra 22 rūšys, todėl jei visos augtų viename darže, būtų tikras rojus žemėje.

Kulinarijoje čiobreliai vartojami su mėsos, žuvų, daržovių ir sūrinių patiekalais. Ypatingai tinka žuvies ir mėsos įdarams (koldūnams). Dėl stipraus jų aromato patariama vartoti saikingai.

CITRININIAI ČIOBRELIŲ SAUSAINIAI

Reikės:

1 puod. sviesto
1–1/2 puod. cukraus
2 kiaušiniai
2–3/4 puod. miltų
4 šaukšteliai džiovintų čiobrelių lapiukų (yra įvairių skonių čiobrelių, jei rasite, naudokite „citrinos“ (lemon) skonio)
2 šaukštai citrinos sulčių
1 šaukštas sutarkuotos citrinos žievelės
1 šaukštelis sutarkuoto imbiero (pagal skonį)
Išsikepsite apie 30 sausainių.

Gaminimas:

Įkaitinkite orkaitę iki 350 laipsnių. Ištrinkite sviestą su cukrumi, įmuškite kiaušinius, įmaišykite miltus, sudėkite čiobrelis ir patarkuotos citrinos žievelės (jei pageidaujate, galima įdėti ir imbiero) ir viską gerai išmaišykite. Iš tešlos suformuokite graikiško riešuto didumo rutuliukus, apvoliokite cukruje ir dėkite ant kepimo skardos. Pripauskite (suplokite) sausainius stikline. Kepkite apie 10 minučių. Sausainiukai nebus traškūs.

Cumin (*cuminum cyminum*)

Morkų šeimos augalas. Jo aromatiškos sėklos naudojamos kaip prieskonis. Tinka sriuboms, mėsoms, daržovių apkepams ir marinatams, bet naudojamas ir medicinoje.

Tinkamas priedas: prieskonių mišiniams, jautienos ragu su aštriu padažu, kuskusui (Š. Afrikoje populiarus avienos guliašas su daržovėmis ir manų koše), konservuotoms daržovėms, pomidorų padažams, tirštoms sriuboms, kopūstams (taip pat raugintiems), kiaušinių ir ryžių patiekalams, taip pat grūdėtajai varškei.

Gydomasis poveikis: stiprina skrandį. Padeda nuo vidurių pūtimo, žarnyno dieglių, virškinimo sutrikimų, viduriavimo, apetito stokos, menstruacinių negalavimų, kosulio ir peršalimo ligų, įvairių alergijų.

Dvasinei būsenai raminantis poveikis.

TRINTA MORKŲ SRIUBA SU KMYNAIS (Creamy cumin carrot soup)

Reikės:

100 g sviesto
600 g morkų
1 didelio svogūno
3 skiltelių česnako
1 bulvės
2 šaukštelių indiško kmyno (*cumin*)
400 ml daržovių arba vištienos sultinio
100 ml grietinėlės
šviežios smulkintos kalendros

Gaminimas:

Ištirpinkite sviestą puode ir jame apkepinkite susmulkintus svogūnus, česnakus, morkas ir bulves su žiupsneliu druskos, 5–6 minutes arba tol, kol jos suminkštės.

Tuo tarpu kitoje keptuvėje su šlakeliu aliejaus pakaitinkite kmyno sėklas tol, kol išsiskirs aromatas (2–3 min.).

Suberkite kmynus į puodą, supilkite daržovių sultinį ir virkite tol, kol viskas suminkštės ~20–30 min. Tada įpilkite grietinėlės, truputį pavirkite, o po nukelkite puodą nuo viryklės.

Viską sutrinkite elektriniu plaktuvu. Pagardinkite druska, pipirais ir perkoškite per koštuvėlį, kad būtų gražaus vientiso tirštumo.

Patiekite papuošdami alyvuogių aliejumi ir kalendra.

KĄ GALITE IŠVALYTI SU COCA-COLOS GĖRIMU

• Pašalinkite rūdį

Rūdys ant vienokio ar kitokio daikto, žinoma, labai neramina. Galbūt net kyla mintis jį pakeisti nauju? Vietoj to tiesiog panaudokite Colos gėrimą. Jis tinkamas rūdžiui šalinimui. Be to, šiam procesui daug laiko neprireiks.

• Žuvies kvapas – įveikiamas

Buvote žvejyboje ir negalite atsikratyti žuvies kvapo, sklindančio nuo jūsų drabužių? O gal tiesiog gaminate patiekalą iš žuvies, bet turite skubėti į svarbų susitikimą? Paprasčiausiai skalbkite drabužius ne tik su skalbimo milteliais, tačiau ir su Cola – tai padės pašalinti šį nemalonų kvapą.

• Valykite grindis

Negalite panaikinti vienokių ar kitokių ant grindų įsisenėjusių dėmių? Pasitelkite Colos gėrimą. Įtrinkite grindis Cola ir nejučia pašalinsite netgi labiausiai įsisenėjusias dėmes.

• Atsisveikinkite su drabužių dėmėmis

Susidūrus su vienokiomis ar kitokiomis sunkiai išvalomomis medžiagomis jūsų drabužiai, bent iš pirmo žvilgsnio, gali pakankamai greitai užbaigti savo dienas šiukšlinėje. Vis dėlto, yra būdas pašalinti bet kokias dėmes, pradant nuo aliejaus ir baigiant dažais. Paprasčiausiai sumaišykite Colą, vandenį bei jūsų naudojamą įprastą ploviklį. Gerai išmirkykite bei įtrinkite drabužius šiuo mišiniu bei palikite išdžiūti. Džiuginantis rezultatas – garantuotas.

A † A

IRENA MITKUS RAZMUS

Mirė 2014 m. birželio 1 d.
Gimė 1934 m. liepos 10 d.
Gyveno Chicago, IL, Marquette Park rajone.
Nuliūdę liko: vyras Teodoras; brolis Simonas ir giminės Lietuvoje.

A. a. Irena bus pašarvota pirmadienį, birželio 9 d. nuo 9 val. r. iki 11 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, 2700 W. 69th St., Chicago, kurioje 11 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčiai, 6812 S. Washtenaw, Chicago, IL 60629.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A

EMILIJAI PAUŽUOLIENEI

iškeliavus Amžinybėn, vyrui, ilgamečiui Lietuvos Partizanų Globos fondo valdybos nariui ir kartu jo steigėjui, sūnams su šeimomis bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžiausią ir giliausią užuojautą.

Lietuvos Partizanų Globos fondo valdyba**„Šventoji Brigita Švedė“**

(gyvenimas ir priesakas)

Knygutėje „Šventoji Brigita Švedė, gyvenimas ir priesakas“ (Nihil Obstat, iš vok. k. vertė Sigita Švitrienė, Kaunas, 2010) pristatyta šventoji Brigita, aštuonių vaikų motina, gyvenusi viduramžiais. Knygutėje galima paskaityti jos įdomią biografiją. Tačiau įdomiausia yra su šv. Brigita susijusios septynios maldelės, kalbamos apmąstant Kristaus žaizdas. Su šiomis septyniomis maldomis taip pat yra susiję paties Kristaus šv. Brigitai duoti nuostabūs pažadai tiems, kurie meldžiasi šiomis maldomis: „Kartą, kai šv. Brigita buvo paskendus maldose ir apmąstymuose prieš Šv. Kryžių, Išganytojas jai tarė: ‘Tuos, kurie, dvylika metų kalbės po septynis *Tėve mūsų...* ir *Sveika, Marija* mano brangaus Kraujo garbei, apdovanosiu penkiomis malonėmis: 1. Jie nepateks į skastyklą. 2. Aš juos priimsiu į kankinių tarpą, tarsi jie būtų už tikėjimą pralieję savo kraują. 3. Tris jų giminės sielas, pagal jų pasirinkimą, išlaikysiu pašvenčiamojoje malonėje. 4. Jų giminaičių sielos iki ketvirtos kartos išvengs pragaro. 5. Prieš jų mirtį jiems bus apie tai pranešta. Jeigu jie mirtų anksčiau (negu 12 metų), tai laikysiu, tarsi jie būtų įvykdę šias sąlygas’. Popiežius Inocentas X patvirtino šį apreiškimą...” (psl. 22).

Šiais laikais turbūt kiekvienas iš mūsų turime artimą žmogų, kuris, atrodo, eina „dvasiniais šunkeliais“. Dievas davė kiekvienam laisvą valią ir, atrodo, niekuo negalime padėti, bet galime įvardinti artimus žmones pagal trečią Jėzaus pažadą, kalbėti šias maldes kasdien ir tikėtis Dievo gailestingumo. Kai kasdien šiose maldose mąstysime apie Kristaus žaizdas, tai paskatins mus mažiau verkšlenti ar išglebti. Ar galime geriau praleisti tas 15–20 minučių kasdien?

Šią knygutę įsigysite „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 2 dol. (plius pridėtinės vertės mokestis ir persiuntimo išlaidos). Teiraukitės tel. 773-585-9500

A † A

**JANINA RACEVIČIENĖ
RAČKAUSKAITĖ**

Mirė 2014 m. birželio 2 d.
Gimė 1929 m. balandžio 9 d.
Gyveno Riverside, IL.

Nuliūdę liko: duktė Irena Kazėnienė su vyru Kęstu; dukterėčia Rita Bieliauskienė su šeima; sūnėnas Jonas Linas Račkauskas; brolis Jonas Račkauskas; sesuo Irena Flavin su šeima ir giminės Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a. a. Broniaus Racevičiaus ir motina a. a. Andriaus Racevičiaus.

A. a. Janina pašarvota ketvirtadienį, birželio 5 d. nuo 3 val. p. iki 8 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont ir penktadienį, birželio 6 d. nuo 9 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Janina bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoj gėlių prašome aukoti „Saulutei“, 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A

**SAULIUS STANISLOVAS
BRAZDYS**

Po sunkios ir ilgos ligos mirė 2014 m. birželio 1 d. Kingman Regional Medical Center, Kingman, AZ, sulaukęs 71 metų.

Gimė 1943 m. gruodžio 21 d. Panevėžyje, Lietuvoje.

Šeima 1956 m. iš Anglijos emigravo į JAV.

Saulius baigė St. Ignatius vidurinę mokyklą, mokėsi University of Illinois at Chicago ir baigė University of Illinois, Urbana bakalauro laipsniu ir įsigijo miškininkystės specialybę. Profesionaliai dirbo US Forestry Service, Hammon Jenson Wallan Associates ir Masonite Corporation.

Nuliūdę liko: buvusi žmona Agnė D. Rasimas, gyvenanti Kingman, AZ, du sūnūs Vytautas Brazdys, gyvenantis Kingman, AZ; Kęstutis Brazdys, gyvenantis Downers Grove, IL, duktė Karina Brazdys iš Los Angeles, CA; brolis Antanas Brazdys, gyvenantis Tewkesbury, Anglijoje; sesuo Konstancia Brazdys, gyvenanti Chicago, IL.

A. a. Sauliaus pageidavimu, jo palaikai bus nuvežti į Lietuvą, kur palaidoti jo tėveliai Antanas ir Leokadija Brazdžiai.

Nuliūdusi šeima

Seseriai

A † A

JANINAI RACEVIČIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame mūsų buvusį pirmi-ninką ir bendradarbį, dr. JONĄ RAČKAUSKĄ ir jo vaikus RITĄ BIELIAUSKIENĘ ir JONĄ RAČKAUSKĄ, jr. su šeima bei gimines ir kartu liūdime.

*Lituanistikos Tyrimo ir studijų centras
JAV LB Archyvų komitetas*

www.draugas.org/mirties.html

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Neringos stovyklavietėje birželio 7–8 d.** ruošiamas „Talkos savaitgalis“. Laukiame talkininkų, kurie padėtų paruošti stovyklavietę vasaros sezonui. Apie savo dalyvavimą pranešti vedėjai Reginai: regina@neringa.org arba tel. 978-582-5592. Daugiau žinių tinklalapyje <http://neringa.org>

■ **Birželio 15 d. Beverly Shores Amerikos** lietuvių klubas kviečia į tradicinę „Kugelinę“ Šv. Onos bažnyčios kiemelyje, po lietuviškų pamaldų 2 val. p. p. Bažnyčios adresas 433 E. Golfwood Rd., Beverly Shores, IN 46301. Visi kviečiami – skaniai pavagysite, maloniai pabendrausite.

■ **Aurimas Matulevičius kviečia visas mergaites ir berniukus** į Vaikų vasaros sporto stovyklą! Ji vyks nuo birželio 16 d. iki mokslo metų pradžios PLC Riškus salėje. Sportiniai žaidimai, fiziniai pratimai, poilsis ir „Kunigaikščių užteigis“ pietūs! Dėl registracijos ir papildomos informacijos

skambinkite Aurimui Matulevičiui tel. 630-999-5312.

■ **Birželio 21 d., šeštadienį, 5 val. p. p.** Baltimorės Lietuvių namuose vyks Joninių šventė. Programoje – vakarienė, vainikų pynimas, grupės „Etiudas“ koncertas, Apolonijos Zizirskienės humoristiniai pasakojimai, žaidimai ir šokiai. Lietuvių namų adresas 851 Hollins St, Baltimore, MD.

■ **Rugsėjo 6 d., šeštadienį, 5:30 val. p. p.** Lietuvių Fondo salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, įvyks Audrės Budrytės spektaklis „Une Baye“. Visus maloniai kviečia Giedros korporacija. „Une Baye“ yra anglų kalba parašytas ir atliekamas monospektaklis, sukurtas pačios Audrės. Jis pasakoja apie moters pastangas per saviraišką meno pasaulyje suteikti savo gyvenimui daugiau prasmės. Sunkūs išgyvenimai vaikystėje kartais padeda, kartais apsunkina jos siekius.

Gegužės 31 d. Lemonte, paukščių žinovas Tadas Birutis ir kun. Antanas Saulaitis supažindino susirinkusius paukščių stebėtojus su savo skrendančiais kaimynais. Iškylą suorganizavo Baltijos jėzuitų plėtros taryba. Dainos Čyvienės nuotr.

www.draugas.org/kalendorius

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

THE LAW OFFICE OF ANDRIUS SPOKAS

Traffic & CDL Violations / DUI
Criminal Defense / Record Expungements
Auto Accidents / Personal Injury
Real Estate / Civil Disputes
Kalbame lietuviškai • Priimame kreditines korteles
9 East Irving Park Rd. Roselle, IL 60172
Tel.: (630) 635-2385 www.spokaslaw.com

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Apsilankykite

„Draugo“

tinklapyje

www.draugas.org

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME

„DRAUGĄ“!

„Draugą“ atminkime savo testamente.

2014 m. birželio 29 d. Lietuvos Respublikos privalomasis REFERENDUMAS

VRK Rinkėjų užsienyje prašymų registravimas

Vyriausioji rinkimų komisija informuoja, kad 2014 m. birželio 29 d. vyks privalomasis referendumas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 9, 47 ir 147 straipsnių pakeitimo.

Lietuvos Respublikos piliečiai, gyvenantys užsienio valstybėje ar jose esantys laikinai ir pageidaujantys balsuoti referendume, registruojasi rinkėjų, balsuojančių užsienyje, registracijos sistemoje <http://www.vrk.lt/e-registracija>

Rinkėjai, kurie registravosi balsavimui 2014 m. gegužės 25 d. pakartotiniame balsavime Respublikos Prezidento rinkimuose ir 2014 m. gegužės 25 d. rinkimuose į Europos Parlamentą, galės pateikti registracijos prašymą naudojant anksčiau pateikto registracijos prašymo duomenis (registruodamiesi pažymėkite „Naudoti anksčiau pateikto rinkėjo registracijos prašymo duomenis“). Aktualius duomenis (gyvenamosios vietos adresą, balsavimo būdą ir kt.) pildydami prašymą galėsite pakeisti.

Prašyme nurodysite kuriuo būdu pageidaujate balsuoti referendume:

- paštu (Prašyme nurodytu gyvenamosios vietos užsienio valstybėje adresu Jums bus išsiųstas referendumo biuletenis);
- ar atvyksite asmeniškai į Lietuvos Respublikos diplomatinę atstovybę ar konsulinę įstaigą nustatytais dienomis ir laiku.

Rinkėjų, balsuojančių atstovybių patalpose, registracija VRK el. registracijos sistemoje vyks iki referendumo dienos, t. y. birželio 29 d. imtinai. Rinkėjų, pageidaujančių balsuoti paštu, registracija priklausomai nuo valstybės, kurioje rinkėjai gyvena, baigsis nuo birželio 15 iki birželio 24 d.

Balsavimo diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose dienos ir laikas:

(Konkrečią informaciją apie balsavimo dienas ir laiką kiekvienoje Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje ir konsulinės įstaigoje rasite šių įstaigų interneto svetainėse)

Šiaurės ir Pietų Amerikoje:

2014 m. birželio 16–20 d., nuo 10 val. r. iki 12 val. p. p. ir nuo 2 val. p. p. iki 4 val. p. p.;

2014 m. birželio 23 d., 25–27 d. nuo 10 val. r. iki 12 val. p. p. ir nuo 2 val. p. p. iki 4 val. p. p. ;

2014 m. birželio 29 d. nuo 7 val. r. (vietos laiku) iki 8 val. v. (Lietuvos laiku).

Pasaulio lietuvių centre Lemonte:

2014 m. birželio 29 d. nuo 7 val. r. (vietos laiku) iki 8 val. v. (Lietuvos laiku).

Lietuvos Respublikos garbės generaliniame konsulate Toronte:

2014 m. birželio 29 d. nuo 9 val. r. (vietos laiku) iki 8 val. v. (Lietuvos laiku).

Norėdami gauti išsamesnės informacijos prašome kreiptis:

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija

Tel. Nr. +370 659 89379, el. p. mindaugas.skackauskas@lrs.lt ;

Tel. Nr. +370 659 89381, el. p. loreta.rakauskiene@lrs.lt;

Konkrečiais klausimais dėl balsavimo Jūsų gyvenamojoje užsienio valstybėje (Europoje, Azijoje ir Australijoje) kreipkitės į atitinkamą Lietuvos Respublikos diplomatinę atstovybę ar konsulinę įstaigą.

VRK info

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

WWW.DRAUGOFONDAS.ORG

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500